Akbaba

İnönü: «İş harbe doğru gidiyor» dedi. — Gazeteler —

Makarios — Bakalım, çıkardığım yangınla dünyayı tutuşturabilecek miyim?!..

Ekim mevsimine hazırlık

3

EKİM

3 Ekim tarihine kadar tasarruflarınızı İş Bankasına yatırınız. Yılın üçüncü çekilişinde İş Bankası, başta 10 Apartman Dairesi, 100.000, 25.000, 5.000 liralar olmak üzere çeşitli, zengin ikramiyeler dağıtıyor.

Çekiliş: 30 Aralık

TÜRKİYE

BANKASI

Paranızın... istikbalinizin emniyeti

(Faal: 7337—171)

Akbaba

SİYASÎ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Rakım Çalapa, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Altan Erbulak, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Bülent Şeren, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinçcağ, Mıstık.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
10 Eylül 1964
Cilt : 7 — Sayı : 37
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

20 yıl, 20 gün!

Üzerinden 14 yıl geçti. Demokrat Parti iktidarının ilk aylarındaydık. Bir sabah, Halk Partisi Meclis Gurupunun salonunda tek başıma gazeteleri okuyordum. Bir uzak köşede, Trabzon Milletvekili rahmetli Safvet Baştımar mektup yazıyordu galiba. Açılan kapıdan, solgun alnında bir tutam ak saçla İnönü girdi. Ayağa kalktım. Geldi, yanıma oturdu. Bir avuç insandık mecliste. Ayrımız, gayrımız yoktu artık. Elimdeki gazeteyi katladım, öbürlerinin üstüne koydum. Susuyorduk. Dalgındı, düşünceli idi İsmet Paşa...

Yüzüne, kafasındaki düşünceleri sezmeğe çalışan gözlerle baktığımı görünce konuştu:

— Endişeliyim Ortaç, dedi, çok...

— Yeni bir şey mi var Paşam?

— Hayır, yeni bir şey yok... Ama kaderimizle ilgili bir konu, beni ürkütüyor... Türk - Amerikan dostluğu bizim en nazik meselemizdir. Aramızdaki bağı, fazla gevşetirsek, köle oluruz. Fazla gerersek, kopar... Köle olacak kadar gevşetmeden, kopacak kadar germeden, son derece duygulu bir maharet göstermek zorundayız... Kafama çakılan bu düşünceyi, uyku bile söküp atamıyor!

Şimdi, üç yıldır, bizi Amerika'ya bağlıyan dostluk bağı, on parmağı on marifetli İnönü'nün usta elindedir... Söyler misiniz ne oldu?

Olayların filmini gözümüzün önünden bir daha geçirince görürüz ki, Türkiye, dostluk bağının kendi elinde olan bir ucunu da Amerika'ya vermiştir: Sam amcanın, dış politikada döğdüğü her dibeğin ilk telâşlı hınk deyicisi daima biz olduk!

Bunun sonucu, İnönü'nün 1950 de korktuğu sonuçtu. Hakkı varmış Paşamızın: Korktuğu başına geldi!

Umuyorduk ki, yeni Ergenekon'un Börteçine'si, ihtiyar kurt, Amerika'ya gidince, Türk Milletine ferahа çıkan yolu açacaktır.

Olaylar bir şey gösterdi: Sayın İnönü Amerika'dan, sevimli torunlarına aldığı birkaç oyuncaktan başka bir şey getiremedi. Hattâ vatandaşları avutacak birkaç oyuncak bile!

Kızıl keşiş çetelerinin, Türk azınlığını yok etme saldırısı üzerine yaptığımız hava akınları, bize, İnönü - Johnson konuşmalarının ilk başarısı sanısını vermişti. Yalnız o kadar da değil, bir ara: «Yeni bir dünya kurulur ve Türkiye kendi yerini alır» diyecek kadar sertleşen başbakanımızın, daha önce mutlaka Sovyet Rusya ile de anlaştığı kanısında idik. İsmet Paşa gibi vehimlerin bile hesabını yapar sandığımız güngörmüş bir devlet adamından bunu ummak hakkımızdı elbet.

Ama akınlar ertesi, iki zıt kutbun tek ağızdan çıkmışa benzer öfkeli demeçleri, vatandaşları sahiden şaşkınlık içinde bırakmıştır. Hele Amerika Cumhurbaşkanının, bir komünist saldırısı karşısında bizi yalnız bırakacağını ilân eden kaba tehdidi, şaşkınlıktan da öte, beklenmez, umulmaz bir tepkiydi. Dost ağzından çıkan bu düşman ses bize bir şey öğretmiştir: İsmet Paşa'nın son derece başarısız, son derece verimsiz, son derece güvensiz bir Amerika yolculuğu yaptığını!

Şimdi karşılaştığımız son teklif şudur: Ancak şehitlerimizi gömecek kadar bir toprak parçasını, elli yıl sonra üstüne Makarios'un zafer heykelini dikmek üzere kiralamak!

Bu teklifi, Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Sırıtır'ın, bir hafta içinde netice alınacağını söyleyişinden yirmidört saat sonra aldık!

İzmir Fuarında - şimdi öğrendiğim - o yüz kızartıcı saldırı, bir yandan vefasız ve gaddar dostlarımızın, bir yandan da dengesiz İnönü politikasının zorlaması ile olmuştur. Bunu, yılların gerisinde kalmış bir Eylül gecesinin hâlâ silinmeyen hâtırası ile karşılaştırmaktan bile korkuyorum. O, Beyoğlu sokaklarını yıkıp dökmüştü. Bu, milletlerarası bir Fuarın, üstünde yabancı bayraklar dalgalanan pavyonlarını altüst etti!

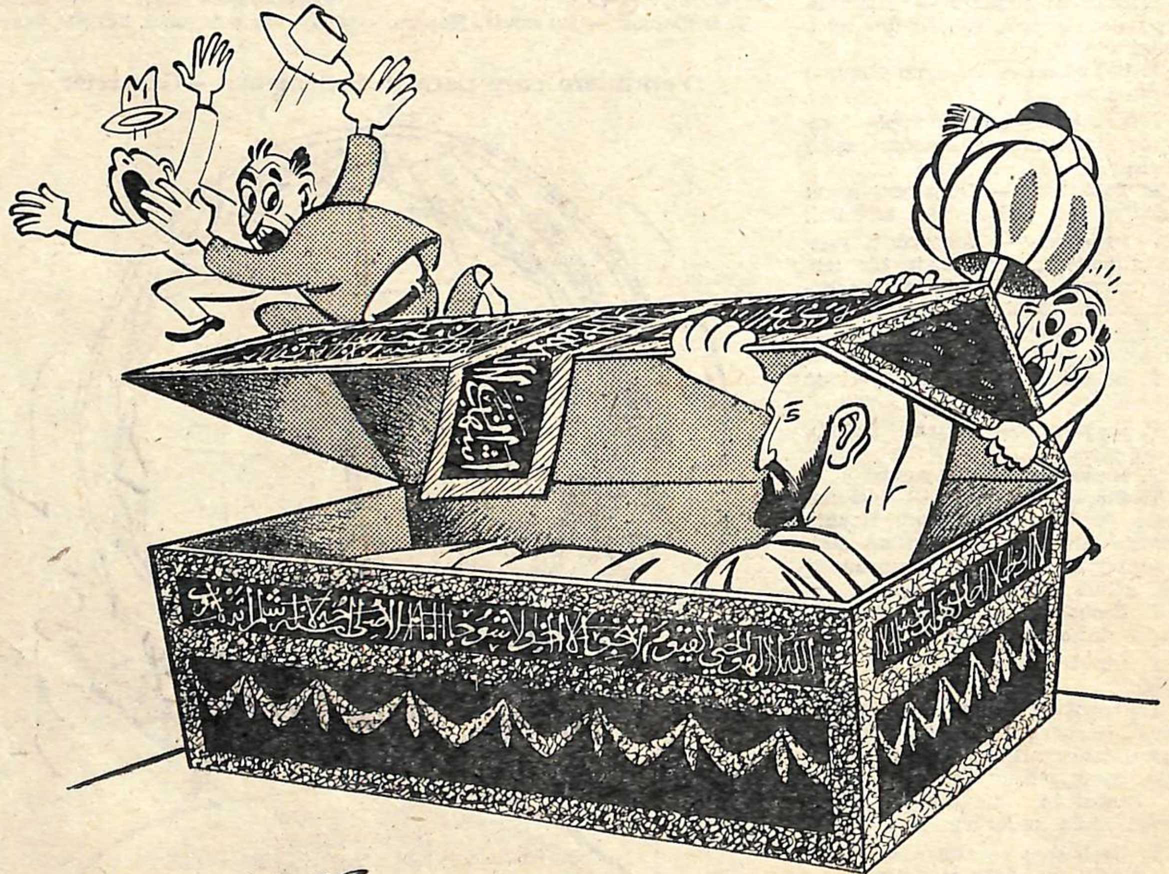
Türk basınında, çapulculuğu savunacak kalem yoktur!

Yalnız, Amerika'nın unuttuğu bir şey var: Milletlerin izzet-i nefsi!.. Dolar, önünde kaç sıfır olursa olsun, hiç kimseye onu çiğneme gücünü vermez.

Truman'ların, Eisenhower'lerin, Kennedy'lerin, yirmi yılda kazandıkları ödenmez Türk dostluğunu, Mister Johnson cenapları yirmi günde kaybetmek başarısını gösterdiler!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Fâtih'in zehirlenerek öldürülüp öldürülmediğini incelemek için mezarı açılacak. — Gazeteler —

Fâtih — Aman beni gömün.. Fethettiğim şehrin halini görmeyim!..

(Torakansi Devletinin Başbakanlık dairesinde bir salon. Torakansi Başbakanı, Dışbakanı, Genelkurmay Başkanı, Diyanet İşleri Başkanı ve başkaları.)

Torakansi Dışbakanı — Sayın Başbakanım, maruzatıma ek olarak, özellikle şu noktayı da belirtmek isterim ki, memleketimiz aleyhinde tahriklerini gittikçe arttırmakta olan Hopantomola'nın son günlerde sınırlarımıza yakın bölgelerde büyük askeri yığınaklar yapmakta olduğunu haber almış bulunuyoruz. Torakansi'nin ebedi ve ezeli düşmanı olan Hopatomola Kralının memleketimiz aleyhinde emeller beslemekte olduğuna artık hiç şüphe yoktur.

Torakansi Başbakanı — Vay inek vay!.. Demek, topraklarımızda gözü var ha!..

T. Dışbakanı — Evet, gözü var...

T. Başbakanı — Gözü çıksın!

T. Dışişleri Bakanı — Gözü çıksın!

DEVLETLERARASI DOSTLUK İLİŞKİLERİ

AZİZ NESİN

T. Başbakanı — Buna karşı ne gibi tedbirler düşünüldü? Genelkurmay Başkanı neler düşünüyor?

T. Genelkurmay Başkanı — Sınırlarımız boyunca tahkimatımızı pekiştirdik.

T. Başbakanı — İyi yapmışız. Başka?

T. Gnkr. Bşk. — Merkezdeki kuvvetlerimizi sınır boyuna gönderdik.

T. Başbakanı — İyi yapmışız. Başka?

T. Gnkr. Bşk. — Yeniden iki kur'ayı daha askere aldık.

T. Başbakanı — İyi yapmışız. İyi ama, ne gibi siyasi tedbirler aldık? Dışişleri bakımından tedbirlerimiz nedir?

T. Dışbakanı — Yüksek müsaadenizle arzedeyim Başbakanım. Son derecede ciddi tedbirler düşünmüş bulunuyoruz. Hopantomola Kralı...

T. Başbakanı — Olmaz olsun...

T. Dinişleri Başkanı — Aamiiin! En yakın zamanda geberir inşallah... Aamiiin!

T. Başbakanı — Peki, ne olmuş o namussuza?

T. Dışbakanı — Hopantomola Kralı, üç gün sonra seksendört yaşına basıyor.

T. Başbakanı — Dünyaya kazık çaktı alçak... Geberemedi bitürlü...

T. Dışbakanı — Seksendört yaşına girmesi münasebetiyle bir tebrik telgrafı göndermeniz, devletlerarası protokol kuralları gereğince uygun olur kanısındayız. Yüksek onayınıza sunarım Başbakanım.

T. Başbakanı — Güzeeel, yerinde bir tedbir.

T. Dışbakanı — Telgraf yazıldı, hazır efendim...

T. Başbakanı — Okuyunuz!

T. Dışbakanı (Okur) — «Samajeste Dördüncü Madragan, Hopantomola Kralı. Majestelerinin dünyayı teşriflerinin seksendördüncü yıldönümü münasebetiyle...»

T. Başbakanı — «Münasebetsizliğiyle» demek daha doğru olur ya...

T. Dinişleri Başkanı — Hiç şüphesiz...

T. Dışbakanı (Okur) — «... münasebetiyle, her iki dost ve kardeş memleketlerimiz için bu mutlu olayı, gerek şahsım adına ve gerekse Başbakanı bulunduğum Torakansi adına kutlarken...»

T. Başbakanı — Oraya bir «candan» ekleyiniz, daha iyi olur.

T. Dışbakanı (Okur) — «... Candan kutlarken, zatıfahimânelerinin saltanatlarının devamını ve Hopantomola milletinin...»

T. Başbakanı — «Dost» diye ekleyiniz...

T. Dışbakanı — Başüstüne... (Okur) «... Dost Hopantomola milletinin ebediyyen pâyidar olması dileğimi ve bu özden duygularımın lütfen kabulünü dilerim. Torakansi Başbakanı Fosika.»

T. Başbakanı — Güzel. Bir gramer yanlışı yok ya...

T. Dışbakanı — Oğluma da göstermdim efendim, yokmuş... Oğlum, gramerden pekiyiyle geçti sınıfını efendim.

T. Başbakanı — Noktalar, virgüller yerinde ya...

T. Dışbakanı — Yerinde hepsi, hiç merak etmeyin...

T. Başbakanı — Aman yerinde olsunlar da... Öyleyse getirin imzalıyayım. (İmzalar) Acaba bu tedbirler sizce yeter mi?

T. Dışbakanı — Bu arada, Hopantomola Kralının vücudünü ortadan kaldırmak için...

T. Başbakanı — Araya «pis» diye ekleyiniz!

T. Dışbakanı — Evet, pis vücudünü ortadan kaldırmak için gerekli suikast hazırlıklarımızı da yapmış bulunuyoruz...

T. Başbakanı — Aaaa, bak bu çok güzel işte...

* * *

(Hopantomola Devletinin kral sarayında bir salon. Kral, Hariciye Nazırı, Harbiye Nazırı, Diyanet İşleri Nazırı ve başkaları.)

Hopantomola Hariciye Nazırı — Zatıfahimânelerine daha önce de arzetmiş olduğum üzere, Torakansi'nin savaş hazırlıkları artmıştır. Torakansi Başbakanının düşmanca politikası anlaşılmış bulunuyor.

Hopantomola Kralı — Vay dürzü vaaay, vay sütübozuk hergele vaay!..

H. Diyanet Nazırı — Evet efendimiz...

H. Kralı — Neye evet?

H. Dn. Nazırı — Buyurduğunuz gibidir Haşmetmeâb!..

H. Kralı — Buna karşı ne gibi tedbirler alındı?..

H. Hrc. Nazırı — Arzedeyim efendimiz. İlk iş olarak, Torakansi Başbakanının seksendördüncü yaşgününüz için gönderdiği kutlama telgrafına bir cevap hazırladık. Müsaade-i devletleri olursa okuyayım efendimiz...

H. Kralı — Okunsun!

H. Hrc. Nazırı — Başüstüne efendimiz... (Okur) «Ekselâns Fosika, Torakansi Başbakanı. Yaşgünüm münasebetiyle göndermek lütfunda bulunduğunuz tebrik mesajından...»

H. Kralı — Araya «pek nazik» diye ekleyiniz!

H. Hrc. Nazırı (Okur) — «... pek nazik tebrik mesajından çok mütehassis olduğumu arzederken, memleketlerimizin...»

H. Kralı — «Dost» demelisiniz...

H. Hrc. Nazırı (Okur) — «... dost memleketlerimiz arasındaki kardeşlik ve kaderbirliğinin...»

H. Kralı — «Tarihi» desenize...

H. Hrc. Nazırı — Başüstüne efendimiz... (Okur) «Dost memleketlerimiz arasındaki tarihi kardeşlik ve kaderbirliğinin devamını bütün kalbimle temenni ederken, milletlerimiz arasındaki bu iyi münasebetlerin devamı için sarfettiğim gayretlerden şeref duyduğumu bildirir, ve bu mutlu vesile ile gerek şahsınıza ve gerekse şahsınızda en mükemmel temsilcisini bulmuş olan dost ve kardeş Torakansi milletine şükran duygularımı...»

H. Kralı — Derin, derin!... Şükran duyguları daima derin olacak!

H. Hrc. Nazırı — Başüstüne haşmetmeâb. (Okur) «... derin şükran duygularımı arz ve iblâğ ile kesb-i şeref eylerim. Hopantomola Kralı Dördüncü Madragan.»

H. Kralı — Verin, imzalıyayım... Siz bu siyasi tedbirleri yeter buluyor musunuz?

H. Hrc. Nazırı — Onbeş gün sonra Torakansi'nin kurtuluşunun yirminci yıldönümüdür...

H. Kralı — Kurtulamaz olsaydılar...

H. Hrc. Nazırı — Bu münasebetle bir tebrik mesajı hazırladık efendimiz.

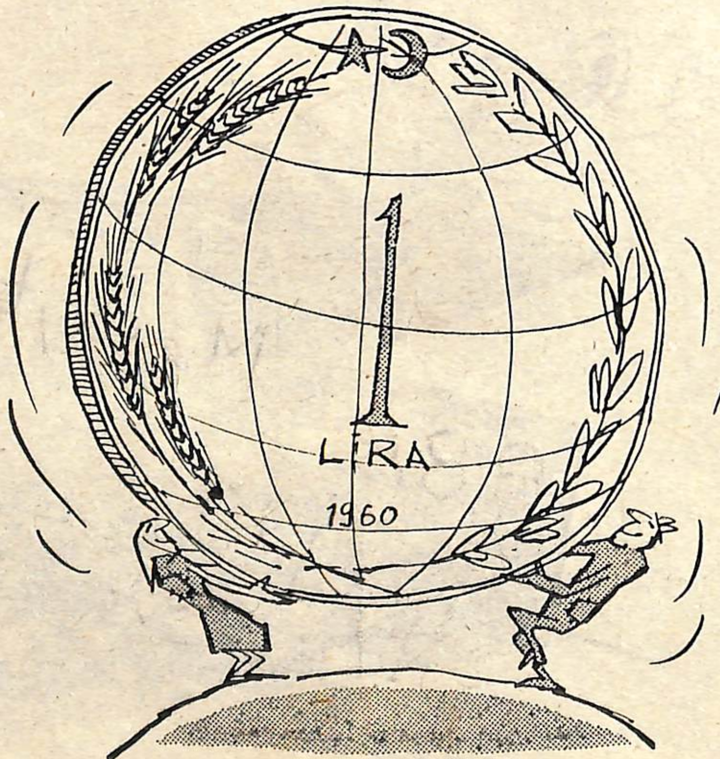
H. Kralı — Güzeeel... Tabiî «Halisane» duygularımdan, Torakansi alçaklarının dünya barışına yaptıkları unutulmaz hizmetlerden de söz ettiniz...

H. Hrc. Nazırı — Tabii efendimiz...

H. Kralı — Yalnız sonunu okuyunuz!

H. Hrc. Nazırı — (Okur) «... kardeş Torakansi'nin kurtuluşunun yıldönümü münasebetiyle, gerek

Yetkililere göre para değerleniyor. — Gazeteler —

İkimize bir dünya!

şahsım ve gerek milletim adına beslediğim halisâne hislerimi tazelemeye vesile verdiği için, ekselâns Fosika...»

H. Kralı — Yeter, anlaşıldı... Fosika denilen o hergeleyi bir elime geçirsem, çiğ çiğ yiyeceğim namussuzum...

H Dn. Nazırı — Allah'ın sayesinde elinize geçecek ve zatıasilâneleri muratlarına nail olacaktır efendimiz.. Bizler, bütün din kardeşlerimiz bunun için duacıyız efendimdiliz!

H. Kralı — Güzel, duaya devam edin... Siz, Harbiye Nazırımız, siz neler yaptınız?

H. Harbiye Nazırı — Bütün toplar ve tüfekler yağlanıp temizlendi efendimiz. Ordudan bütün izinleri kaldırdık ve askerlerimiz sekiz aydır nöbette ve silâh başında uyumadan bekliyorlar efendimiz.

H. Kralı — Ne bekliyorlar?

H. Harbiye Nazırı — İrade-i şahânenizi haşmetmeâb...

H. Kralı — Güzeeeel... Beklesinler...

* * *

(Torakansi Başbakanlık dairesinde bir salon. Başbakan, Dışbakan, İçbakan, Genelkurmay Başkanı ve başkaları.)

T. Başbakanı — Düşmanımız hakkında ne gibi yeni haberler var?

T. Genelurmay Başkanı — Ne yazık ki, iyi haberler almıyoruz. Hopantomola Karlı, üç sınıf askeri daha silâh altına almak için ferman çıkarmış...

T. Başbakanı — Vay şeyoğluşey vay!.. Bir elime geçirsem pezevengi, kanını içeceğim, kanını...

T. Dinişleri Başkanı — İnşallah... Âaaamiiin!..

T. Başbakanı — Peki, aldığımız tedbirler?

T. Genelkurmay Bşk. — Biz de şeyleri aldık şeyden, onları ş'aptık, ondan sonracığıma...

T. Başbakanı — Askerî tedbirleri sormuyorum, uzmanlar gerekeni yaparlar elbet... Ne gibi siyasî tedbirler alınıyor?

T. Dışbakanı — Siyasî münasebetlerimizi son derecede dostane yürütmekteyiz. Bildiğiniz gibi, geçen ay içinde karşılıklı dokuz dostluk mesajı teati olundu.

T Başbakanı — Çok iyi...

T. Dışbakanı — Hopantomola Kralının oğlunun evlenmesi münasebeti ile mutluluk dileyen bir kutlama mesajı göndermiştik.

T. Başbakanı — İyi yapmışız. Başka?

T. Dışbakanı — Hopantomola Kralının tahta çıkışının yıldönümü münasebeti ile bir tebrik mesajı yollandı.

T. Başbakanı — İyi yapmışız İnşallah tahtı başına yıkılır kart itin...

T. Dinişleri Başkanı — Aamiin...

T. Başbakanı — Peki, yeni yeni başka siyasî tedbirler almıyor muyuz?

T. Dışbakanı — Alacağız... Düşünüyoruz Başbakanım. Fakat bir yeni münasebet bulamadık...

T. Başbakanı — Bulmalısınız... Dışişlerinin başlıca görevi, durup dururken bir takım münasebetler bulup çıkarmaktır.

T. Dışbakanı — Pek tabiî Başbakanım. İtimad buyurunuz ki, bugüne kadar birçok münasebet vesileleri bulunmuştur.

T. Başbakanı — Ama düşmanlarımız boş durmuyorlar. Biliyorsunuz, daha geçenlerde, kaynanamın ölmesi münasebeti ile Hopantomola Kralı üzüntülerini bildiren mesaj gönderdi, ve bu vesile ile dostluğunu yenilemeye fırsat buldu. Köpoğlu herif, kaynanamın gebermesini bile siyasî maksadı için kullanıyor.

T. Gnk. Başk. — Sayın kaynananızın ölümü üzerine taziyet telgrafını gönderdikleri gün, üç Hopantomola uçağı sınırlarımızı aşmıştı.

T. Dışbakanı — Ona bakarsanız, Hopantomola kralının torununun doğumu için tebrik mesajı gönderdiğimiz gün, onlar da bizim bir casus şebekemizi enselemişlerdi.

T. Başbakanı — Hopantomola Kralının bir münasebet uydurup dostluk mesajı göndermiyeli ne kadar oldu?

T. Dışbakanı — Daha bir hafta bile olmadı.

T. Başbakanı — Olmaaaaz... Bu kadar uzun zaman dostluk gösterisi yapılmaması büyük gaf. Sonra bizden iyice şüphelenirler. Bizim Dışişleri uyuyor mu? Mesaj gönderecek bir münasebet bulmalıyız. Hep beraber düşünelim... Meselâ, meselâ, meselâ...

T. Gnk. Bşk. (Gezinerek) — Meselâ, meselâ, meselâ...

T. Dinişleri Başkanı (Eli şakağında düşünerek) — Meselâ, meselâ, meselâ...

T. Dışbakanı (Ellerini birbirine vurarak) — Meselâ, meselâ, meselâ...

Hepsi birden — Meselâ, meselâ, meselâ... Semelâ, semelâ, semelâ... Lemesa, lemesa, lemesa... Melesa, melesa, melesa... Selema, selema, selema... Lesema, lesema, lesema...

T. Başbakanı — Hah, buldum... Hopantomola krallığıyla aramızdaki ticaret anlaşmasının imzalanışının yıldönümü münasebetiyle...

T. Ticaret Bakanı — Daha bir yıl olmadı Başbakanım, anncak sekiz ay oldu...

T. Başbakanı — Olsun... Ticaret anlaşmasının sekizinci ayı münasebeti ile bir mesaj gönderelim... Bu vesileyle de dostça duygularımızı belirtelim...

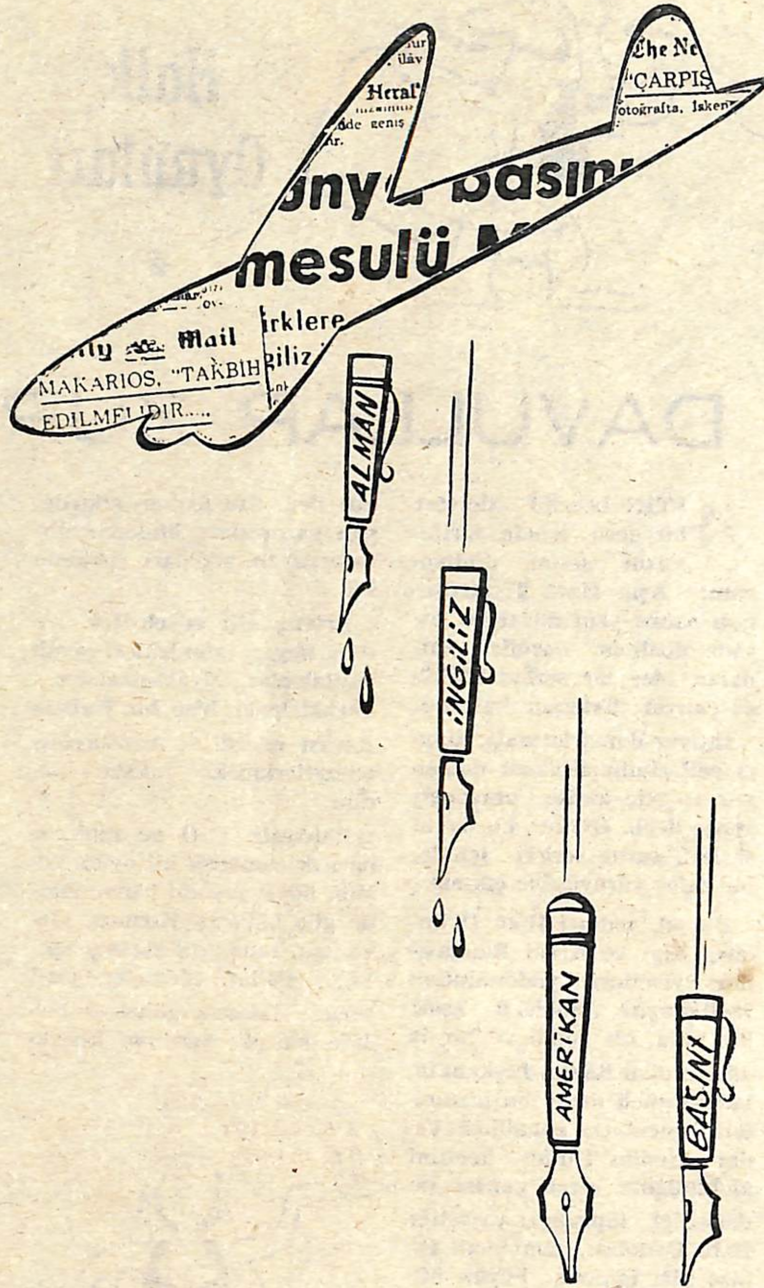
T. Gnk. Bşk. — Bu arada tank tuğayını da sınıra alalım mı?

T. Başbakanı — Tabiî, mesajın gönderildiği dakikada tank tuğayı harekete geçsin, yedek kuvvetleri de gönderin... Ah şu Hopantomola kralını bir elime geçirsem, kıtır kıtır ensesinden keserdim namussuzu... Peki, ama arkadan bir mesej daha göndermeliyiz... Bir münasebet bulun... Münasebet, münasebet, münasebet...

Hep birden (Gezinerek) — Münasebet, münasebet, münasebet... Sübamenet, sübamenet, sübamenet... Bünasemet, bünasemet, bünasemet... Sübanemet, sübanemet, sü-

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Dünya basını Makarios'u suçluyor..

Vurun kahbeye!..

banemet... Müsabenet, müsabenet, müsabenet... Busanemet, busanemet, busanemet...

T. Tarım Bakanı — Acaba... Uzun zamandır Hopantomola'ya yağmur yağmadığından kuraklık vardı. Geçen pazartesi günü yağmurların yağdığını haber aldık.

T. Başbakanı — Seller altında kalırlar da, hiçbiri kurtulmaz inşallah, o kral da boğulur...

T. Tarım Bakanı — Bereketli yağışlar münasebeti ile bir tebrik mesajı ve bu vesile ile...

T. Başbakanı — Tamam... Yazınız... «Sa majeste Dördüncü Madragan. Hopantomola Kralı. Uzun zamandır yağışsızlık yüzünden kuraklık çekmekte olan dost ve kardeş Hopantomola topraklarına bereketli yağmurların düşmesi münasebetiyle duyduğum sonsuz sevinci zat-ı fahimanelerine arzederken bu vesileyle...»

* * *

(Hopantomola Devletinin Kral sarayında bir salon. Kral, Hariciye Nazırı, Ziraat Nazırı, Harbiye Nazırı ve başkaları.)

H. Harbiye Nazırı — Haşmetmeab, zat-ı devletlerine önce arzettiğim haberler doğru çıkmaktadır. Torakansi'deki ajanlarımızın verdikleri bilgiler birbirlerini tutuyor. Torakansi Başbakanı'nın kötü niyeti anlaşılmış bulunuyor.

H. Kralı — Vay it dölü vay!.. Ulan, şu herifi bir yakalarsam valla... anasını ağlatmazsam bana da Hopantomola Kralı Dördüncü Madragan demesinler... Peki, ne yapmayı düşünüyorsunuz?

H. Harbiye Nazırı — Haş haş haş haş... haşmetmeâb... En iyi müdafaa, taarruzudur. Onun için haş haş haş haşmetmeâb, biz önalıp daha önce saldırmalıyız...

H. Kralı — Ya siyasi tedbir ne olacak?

H. Hariciye Nazırı — Düşüneceğiz efendimiz.

H. Kralı — Düşünelim...

Hep birden — Düşünelim, düşünelim, düşünelim... Düşünelim... Hadi düşünelim... Hadi, hadi, hadi düşünelim...

H. Hariciye Nazırı — Formüller hazırdır efendimiz...

H. Kralı — Okuyun formülleri!

H. Hrc. Nazırı — Başüstüne haş haş haş haşmetmeâb... (Ezbere okur) «Ekselâns Fosika, Torakansi Başbakanı. Nokta nokta nokta nokta münasebeti ile gerek şahsım ve gerek milletim adına, dost ve kardeş Torakansi'nin göstermiş olduğu lûtufkârlığa en derin şükran duygularımı bir kere daha yenilerken bu vesile ile...»

H. Kralı — Peki, vesile ne? Bir vesile bulmalıyız... Vesile, vesile...

Hep birden — Vesile, vesile, vesile... Selive, selive, selive... Levise, levise, levise... Velise, velise, velise... Sevile, sevile, sevile...

H. Kralı — Peki ama, ne münasebetle?.. Bir münasebet bulmalıyız önce... Hariciye Nazırımız bir münasebet bulsun artık... Yeni yıl münasebetiyle...

H. Hrc. Nazırı — Yeni yılda tebrik mesajı gönderdik efendimiz. Küçük oğlunun diş çıkarması münasebeti ile, millî bayramları münasebeti ile... Bütün münasebetleri kullandık haş haş haş haşmetmeâb...

H. Kralı — Ah, ah ulan ah!.. O gavatı bir yakalasam... Neden suikast teşebbüslerimiz muvaffak olmuyor? Gebertemedik şu herifi bir türlü... Peki, ne münasebetle mesaj göndereceğiz?.. Bu ne biçim Hariciye canım... Bir münasebet bulun, bulun çabuk, yoksa şimdi sizi azlederim...

H. Ziraat Nazırı — Buldum...

H. Kralı — Ne buldun?

H. Ziraat Nazırı — Münasebet buldum efendimiz. Nezaretimin son aldığı haberlere göre, Torakansi'de yılın ilk salatalık mahsulü idrak edilmiş ve bu münasebetle Torakansi Başbakanı bir nutuk vermiştir...

H. Kralı — Çenesi tutulsun hergelenin... E, peki n'olacak?

H. Ziraat Nazırı — Yılın ilk salatalığının idraki münasebeti ile Torakansi Başbakanına bir tebrik...

H. Hrc. Nazırı — Mesajı gönderebiliriz...

H Kralı — Tamam... Okuyun şimdi mesajı...

H. Hrc. Nazırı — Ekselâns Fosika Torakansi Başbakanı. Tarihî kaderbirliği ettiğimiz dost ve kardeş Torakansi'de yılın ilk salatalık mahsulünün idraki münasebeti ile duyduğumuz en kalbi ve en samimi hislerimizi bildirmekle şeref duyarken bu vesile ile gerek şahsen zat-ı devletlerine ve gerekse şahsınızda en yüksek mümessilini bulan Torakansi milletine olan en iyi dileklerimi bir kere daha tazelemekle şeref duyarım...»

H. Kralı — Mesajı gönderir göndermez taarruz başlasın...

H. Harbiye Nazırı — Yoksa onlar bize daha önce saldıracaklar Haşmetmeâb!

(Büyük gürültüler duyulur: Gürrrr... Gürrrrr!.. Pat, pat, pat... Gürrrr!...)

H. Kralı — Bu ne yahu? Ne oluyor? Bu ne gürültü?

H. Harbiye Nazırı — Geç kaldık işte... Onlar bizden önce taarruza geçtiler... Geliyorlar... Top top top ateşi...

H. Kralı — Mesaj...

H. Hariciye Nazırı — Taarruza geçmeniz münasebetiyle mütehassis olduğumu bildirirken bu vesile ile derin şük şük... şükranlarımı... haş haş haşmetmeâb!..

Aziz NESİN

Halk Oyunları

DAVULLAR, ZURNALAR

ALTIN benekli lâcivert bir gece içinde, tarihimizin sesini dinliyorum: Açık Hava Tiyatrosu'nun sahne yanı duvarları üstüne dizilmiş davullar, zurnalar, bize bir serhat türküsü çalıyor: Estergon kalesini!

İhtiyar damarlarımda, akıncı cetlerimin alevkanı dolaşıyor... Hiç kimse oturduğu yerde değil. Herkes, bu davul sesleri, zurna sesleri içinde, bir zafer yürüyüşüne çıkmış...

Bu yıl, yedinci Halk Oyunları, Yapı ve Kredi Bankası'nın yirminci yıldönümüne rastlamıştır. Sahiden eşsiz bir kafa, bir gönül ve bir iş adamı olan Kâzım Taşkent'in, banka gücü ile ve bu hizmetlerin yorulmaz gönüllüsü Vedat Nedim Tör'ün kendini alabildiğine veren çabası ile derlediği, topladığı, yaşattığı Halk Oyunları, her yönü ile bize bizi tanıtan, büyük bir kültür hizmetidir.

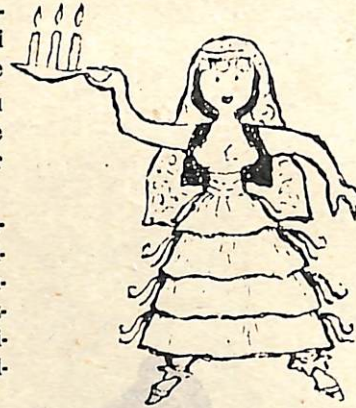
İlk açılış gecesinde, Erzurum yiğitlerini doya doya alkışladık. Altı erkek, altı kılıçtı sahnede.. Altı kız, rüzgârda salınan altı fidan. Yiğitler öylesine yiğitti, güzeller öylesine nazlı...

Gece içinde şimşek şimşek bıçak oyunlarını, biz gözlerimizi kırpıştırarak seyrettik, onlar göz kırpmadan yaptılar!

Burdur ekibi, sahneye köyü getirdi: Beyaz ve siyah çarıkların yumuşacık adımları ile... Altı kişinin şıkırdayan parmakları, binlerce elin şakırdayan alkışları üstünde idi...

Artvin, altı erkek tek kadın: Beyaz gömlekler, siyah pantalonlar, siyah çizmeler... Serhat halkı, bize bir Kafkas havası estirdi.. Azerbaycan operetlerindeki raksları andım.

Balıkesir... O ne renk, o ne ışık cümbüşü idi öyle: Yeşilin böyle yeşilini bahar içinde güç buluruz. Kırmızı, aleve kan, kana ateş katmış sanki... Pullar, işlemeler, pırıl pırıl... Kalçasız, göbeksiz bellere sımsıkı sarılmış kuşaklarla hepsi olduğundan da uzun...

Onları seyrederken, insanın yaşama şevkı, yaşama gücü artıyor... İçimde Köroğlu destan okuyor sanki: «Tüfek icat oldu, mertlik bozuldu!»

Onlar çekilince, sahneye, ellerinde damla damla ışıklı mumlarla, biribirinden güzel beş kız, beş delikanlı geldi: Elâzığ'lılar...

Davul, bir sihirbaz elinde neler konuştu, dinlemeliydiniz... Yalnız davul mu?.. Nazlı bir elin salladığı mendil, bilmediğimiz bir dille şiirler söyledi titreye titreye, ürpere ürpere...

Hepsini gönlümce övmeye yerim yok. Sıvas, yedi kadın yedi erkekle hâlâ içimde oynuyor...

Bunların hepsi köylerinden gelmiş ev kızları, tarla çocukları idi. Yarın yine evlerine, köylerine dönecekler...

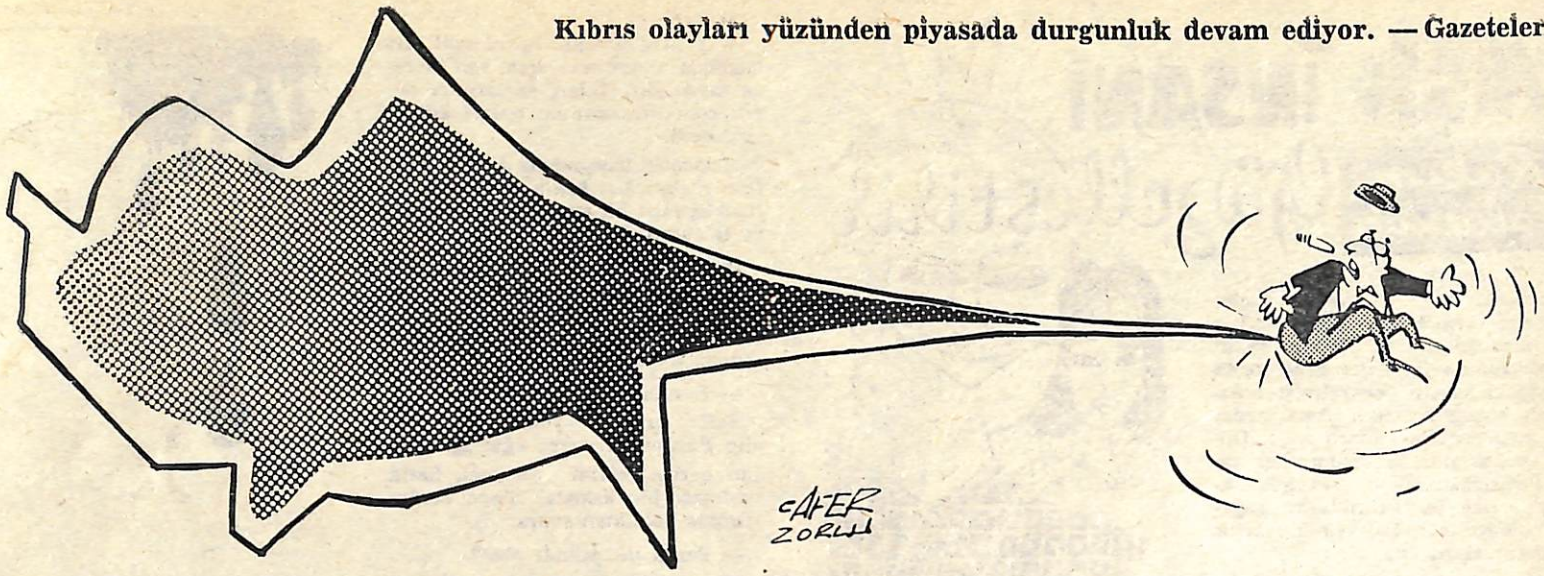
Misafir Romanya takımı ya bir gazinodan gelmişti, ya bir gece kulübünden. Sahneyi ücretli bir neşe ile doldurdular...

Hint ekibi, sonundaki avcı soytarılığını unutursak, sahiden bir soyluluk taşıyordu. Ama, onlar da hazırlanmış bir gösteri takımı idi, köy evinden gelme değil.

Erzurumlular, Elâzığlılar, Sıvaslılar kadınlı erkekli oyunları ile bizi bir daha inandırdılar: Köy, medenidir. Köy, uyanıktır. Köy, sosyal bir bütündür. Onu kadın, erkek diye ikiye bölen yobazı, biz okutuyor, biz yetiştiriyor, biz köylere salıyoruz!

Y. Z. O.

Kıbrıs olayları yüzünden piyasada durgunluk devam ediyor. — Gazeteler —

İş adamı — Eyvaaah, ucu bana dokundu!

ANKARA MEKTUBU

Kazanmıyanlar:

Fransızlarda bir deyim vardır: «Etre beau joueur»... (İyi oyuncu olmak)... Yani ayni değişmez serin alınla kazanmasını ve kaybetmesini bilmek...

Biz toplumca iyi oyuncu değiliz, çocukluktan başlar.

Sınıftan dönen sivilceli oğlan suçsuzdur da hoca suçludur. «Hoca ona takmıştır» nedense...

Emekliye ayrılan memur bir dâhidir, amma ve lâkin (fıs fıs fıs), öyle yolsuzluklar bilir ki, onun için onu, koca emek verdiği (sinek avlamakla) işinden etmişlerdir...

Yol verilen hizmetçiyi «hanım beyden kıskanmıştır»...

Seçimlerde kazanamıyanlarsa, onların kazanmama sebepleri daha karmakarışıktır:

«Efendim, halk kendisini kötü kötü okşıyanı istiyor»dur...

«Biz tabiî para dağıtamadık... Biz alnımızın teriyle...» (Amma alınları habire terlemiş nice insanlar var bu toplumda... Verin çarşaf kadar birer mendil şunlara!)

Geçenlerde, koskocaman, bütün yüreğimi kaplıyan bir hayal kırıklığına uğradım. Sevimli doktor Geboloğlu, senato seçiminde kazanacakken kazanamadı... Ve anlatılanlara bakılırsa, hâlâ inanmak istemem, şöyle kelâm ediyormuş:

— «Ben ağalardan şihlerden yana olmadığım için kazanamadım!..»

Hımm... hımmm... Sevimli dostum, sen ağalardan da yanaydın, şihlerden de yana... Amma şihler son dakikada yan çizip başkasını kazandırdılar nedense...

Bitlis denilen diyarda, Millî irade, ihtiyar şih parmak oynatmadan ne ileri, ne geri tek adım atmaz. Atar mı sen söyle!

Doktorsuuun, okumuşsuunn, has adamsın! «Rakibimin seçim gücü benimkinden fazlaydı, zaten Bitlis, şihten gelme mepus'tan fazla doktor bekliyor» de be kardeşim, ve çantanı alıp koyul Bitlis yoluna, yenilgine «çünkü»ler icadedeceğine!

Hayvanlar ve insanlar!

Kaç satır düşüyor?

Çipil çipil okurlar. Miyop miyop okurlar. Metro kafalarını titrete titrete okurlar. Fransadan bahsediyorum... Gittinizse görmüşsünüzdür. Sokakta iki şey çok fazla yapılır. Okumak ve öpüşmek...

Sonra işte, karavel denen uçakları yaparlar, eserler verirler, kırk savaştan kırk kere mağlûp çıksalar gene prestijlerinin kılı sarsılmaz...

Neden bütün bunları düşünüyorum biliyor musunuz?... Geçen gün bir dostum anlattı. Millî Eğitim'in tercüme bürosu, 15 yıl önce basılmış olan bazı eserler tükenmiş olduğundan, bunları tekrar basmağa karar vermiş...

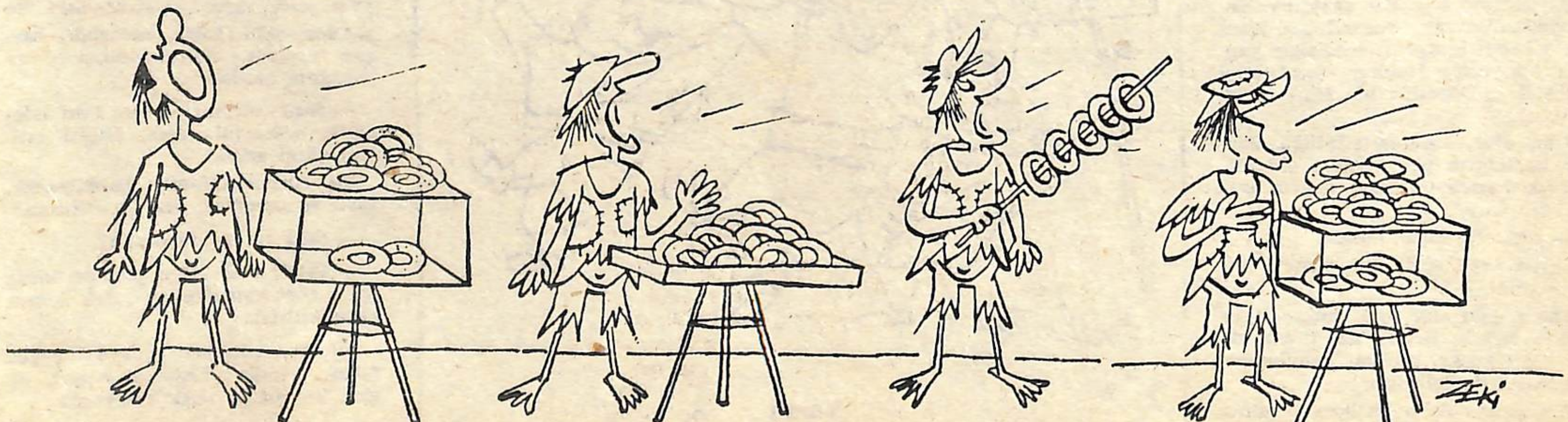
Meselâ Spencer'in, meselâ Tolstoyun eserleri cinsinden... Onbeş sene evvel bunlar 3000 adet, 2000 adet basılmışmış...

Onbeş senede tükenen 3000 adet... Hey Akbaba, benim ince hesaba aklım ermez, sen hesaplayıver: Onbeş senede 3000 adet... Senede vatandaş başına kaç satır değil, kaç harf düşüyor, onu bana hesapla!...

Ve metrolarda miyop miyop, çipil çipil, titrek titrek okuyanlar geliyor gözümün önüne, ve karaveller, ve eserler, ve şaheserler!

Nimet ARZIK

Simitçiler ayni kıyafette olacak.. — Gazeteler —

Kıyafet birliği

Aşk İnsanı Güzelleştirir

Rakım Çalapala

SAÇIM mı? Benim de saçlarım vardı tabiî... Böyle dazlak doğmadım ya!.. Yalnız, kumral olduğum için, daha genç yaşta tepemdeki saçlar seyrelmiş, nihayet bir tutam kalmıştı. Ama sırma gibi, pırıl pırıl bir tutam saç... Onlara gözüm gibi bakardım; her sabah taranırken âdeta sevgiyle okşardım. Kaç tel kaldıklarını sayacak haldeydim. Çok şükür, artık dökülmüyorlardı da...

Yazıhaneye, her gün Burhan isminde gençten bir adam geliyordu. Nasıl tanıştığımızı, «başıma» nasıl musallat olduğunu şimdi hatırlamıyorum. Bu adam, dazlaklıkla savaşan bir amatör hekimdi. Zavallının kendi başı çırçıplaktı. Saçlarını kaybettikten sonra, tepesiyle beraber başının içinde de bir fikir parlamıştı: saçı dökülmek üzere olanlara yardım etmek!

Ona göre, hekimlik saç dökülmesi konusiyle gereği kadar ilgilenmiyordu. Bu yüzden, birçok insanlar o güzelim Tanrı vergisini kaybediyorlardı. O da kendisini bu işe adamıştı: saç dökülmesini önleyen, hattâ dökülenlerinn yerine fırça gibi tüy çıkartan bir ilâç bulmaya çalışıyordu.

Asıl işi muhasebecilikti. Defterlerini kapar kapamaz evindeki lâboratuvara koşuyor, durmadan bu işle uğraşıyordu.

Tabiî, ilâçlarını denemek için saçları dökülmeye başlamış dertli kimselere ihtiyacı vardı. Saçları dökülenlerin de kendisine ihtiyaçları olduğundan şüphesi yoktu.

Uzatmıyalım, tecrübe tahtalarından biri de bendim. Birbirimizi nasıl bulduğumuzu sahiden hâlâ hatırlamıyorum. O beni yakalamış olmalı!..

Yakalamış diyorum, çünkü her gün, tam bir saat işi gücü bırakıp kafamı ona teslim etmekten usanmıştım. Hele o iğneli fırçası tepemin derisini tırmalayıp durdukça içime fenalıklar geliyor, yerimden fırlamamak için kendimi güç tutuyordum.

Fakat, adam o kadar nazik, o kadar terbiyeli bir insandı ki... Görülmemiş bir sadakatle, her gün, tam zamanında geliyor, bir saat benim tepemdeki bir tutam saçla uğraşıyor, bazı bilmediğim ilâçlar kullanıyor, üstelik, çok zorladığım halde, beş para almıyordu.

O zaman serde bekârlık var. Ara sıra biriyle sözleşmiş bulunurum. Tam dışarı çıkacağım zaman Burhan Bey damlar. Eyvah, saç bakımını unutmuşum! Ne kadar yalvarıp yakarsan boş. Bir saat fırçalanmaya katlanmak zorundasın. Hem de o kendi icadedip elceğiziyle yaptığı kıl yerine iğneler sıralanmış fırça ile... Düpedüz bir Hint fakiri fırçası!..

Gün olur, kafama sürdüğü ilâçlar kadınların pek hoşuna giderdi. Ufacık burnunu bana doğru uzatarak:

— Oh!.. Ne güzel koku!..

Diyen yeşil gözlü bir esmeri hatırlıyorum.

Fakat, gün olur, öyle kekre, öyle çirkin kokulu ilâçlar da kullanırdı ki, değil kızlar, kendim kendimden kaçacak hale gelirdim.

Bir zaman da o gittikten sonra başımın üstünde bir arı peydahlanmaya başlamıştı. Ha soktu, ha sokacak diye sinirlenmek bir yandan, arkadaşların «Bal alacak çiçeği buldu!» diye alay etmeleri bir yandan...

Bir defa:

— Kuzum Burhan Bey, bu ilâçtan vazgeç! Arılardan çok korkuyorum! diyecek oldum. İnsanın elini ayağını bağlıyan o sonsuz kibarlığı içinde:

— Aman efendim, arıdan korkulur mu hiç?!. O mübarek hayvan ancak kendisi için bir tehlike sezdiği zaman sokar. İğnesi de soktuğu yerde kalır. Bu yüzden yaralanır, hattâ ölür. Arı başınıza konduğu zaman siz hiç kıpırdamayın. O biraz sonra kendiliğinden havalanıp gider.

Denedim. Sahiden öyle oldu. Ondan sonra tepem arılar için rahat bir uçuş alanı haline geldi. Fakat bir gün, bunlardan biri, uçuş alanından daha aşağılara, üst dudağıma kadar inince fena halde huylandım. Sevimli uçak galiba hangara girmeyi düşünüyordu. İçeriye doğru biraz daha sokulunca artık dayanamadım. Ağzımı burnumu kırpıştırınca arı da iğneyi bastırdı. Masum hayvan kendisini tehlikede sanmıştı!

Üç gün suratım şişti. Burhan Beye epeyce somurttum. Ama o:

— Tebrik ederim Beyefendi! Arı sokması romatizma için son derece faydalıdır. Yalnız saçlarınızı değil, romatizmanızı da tedavi ediyoruz! dedi.

Melâhatle tanışmamız işte o günlere raslar. Ha, bakın onunla nasıl tanıştığımızı hiç unutmam: Dolmuşta tanışmıştık.

O, arabaya benden sonra binmişti. Benden önce de inmeye hazırlandı. Ama, şoföre para vermek için çantasını açmasiyle bir çığlık atması da bir oldu:

— Eyvah!. Param yok!..

Şoför, arabayı yolun kenarına alıp durduktan sonra ağır ağır başını geriye çevirdi Şüpheci, hattâ suçlayıcı bir bakışla önce benim yüzüme baktıktan sonra:

— Paran mı çalındı abla?.

Diye sordu. Nedense ben kıpkırmızı olmuştum. Bereket versin genç kız:

— Hayır, dedi, çalınmadı. Şimdi hatırlıyorum, para çantamı evde unuttum.

Derin bir nefes aldım. Ne tatlı, ne kibar, ne cici... Neyse, o taraflarını sonra anlatırım, pek hanım bir kızdı.

— Müsaade ederseniz dolmuş paranızı ben ödeyim!. dedim.

— Ama nasıl olur?!.

— Ne ehemmiyeti var? Bir gün rastlaşırsak geri verirsiniz.

— Çok teşekkür ederim. Siz bana adresinizi söyleyin, ben getiririm!.

Verdim, indi, gitti... Geldi, borcunu ödedi... Benim kibarlığıma hayran olmuş... Ben de onun güzelliğine hayran olmuştum. Arkadaş olduk. Derken bu arkadaşlık koyulaştı. Sık sık buluşmaya başladık. Ama aklınıza geldiği gibi değil; çok temiz, hem ona, hem bana yakışan namuslu bir arkadaşlık!..

Artık iyice abayı yakmıştım. Ama bir türlü cesaret edip açılamıyordum. Pek zarif, masum bir çocuktan farksızdı. Ona «Seni seviyorum» demek çok ayıp olacaktı.

Nihayet bir gün dayanamadım. Günlerden beri rüyalarımda, hülyalarımda ona sayıp döktüğüm sözleri bir hamlede söyleyiverdim. O kadarla da kalmadım; birdenbire kucaklayıp dudaklarımı dudaklarına yapıştırdım. O anda da tepemde içimi tırmalayan bir ses ve dayanılmaz bir acı duydum. Hırçın kız, bir çekişte tepemdeki son bir tutam saçı olduğu gibi yoluvermişti.

Bu şiddetli karşı koyma, duyduğum acı, üstelik kıymetli saçlarımın kaybı üzüntüsü içinde kollarımı gevşetmiş, başımı geri çekmişim. O zaman da Melâhat, yırtıcı bir sesle:

— Bırakma!.. Diye bağırdı. Beni bırakma!..

Kolları boynuma dolandı, bu sefer onun dudakları benimkileri aradı. Tekrar kucakladım ve onu ilk defa doyasıya öptüm...

Anlaşılmaz kadındır Melâhat... Bir gün, evden çıkarken, o sıcacık, yumuşacık, kedi sokulganlığı ile yanıma geldi. Elini cascavlak, kaygan tepemde dolaştırdıktan sonra yanağımı okşadı:

— Seni çok seviyorum, tam istediğim erkeksin!.. dedi. Hayal ettiğim güzel erkek!

Bu, dazlak kafamı hatırlıyarak, yaslı ve umutsuz, acı acı sordum:

— Sahi mi söylüyorsun?

— Tabii! dedi. Her gün de biraz daha güzelleşmektesin. Aşk insanı güzelleştirir!..

Kapıdan çıkarken aynaya bir göz attım: kendine inanmış, neşeli, olgun bir adam bana bakıyordu.

Rakım ÇALAPALA

Halk oyunları festivali başladı... — Gazeteler —

Yazılı

Ali

Leke!

7 gün

PAZARTESİ :

Dünya gazetesinde yarım sayfalık bir yazı: «Telefonda konuşmak güç bir sanattır.»

Öyledir... Ama okuyunca görüyoruz ki yazı sandığımız gibi değil; telefonda konuşmanın muaşeret kaidelerini öğretiyor:

— En önemli şey sesin tonudur. Ne çok yüksek, ne de alçak olması icabeden ses şahsiyetinize mikrofonda renk veren şeydir. Zaten yüksek tonlar fazla titreşim yaptıkları için rahatsız da ederler.

Gördünüz mü telefonzede okuyuculara verilen öğüdü... Bizim telefonlar ki elinize aldınız mı:

— Alooo...

— Duymuyorum...

— Hasan sen misin?

— Mahmut mu dedin?

— Hasan, Hasanı istiyorum!

— Ne dedin? Duyulmuyor? Biraz daha bağır!

Evet gerçi «Telefonda konuşmak güçtür» ama, önce aradığımız numarayı bulmak güçtür, sonra sesimizi işittirmek güçtür. Muaşeret kaidelerine gelinceye kadar ne aşılmaz engeller var önümüzde...

SALI :

Cezayirde bütün sinemalar millileştiriliyormuş. Anadolu Ajansının bir haberinden öğreniyoruz bunu...

Cezayiri bilmeyiz ama bizim bütün Anadolu sinemaları baştan aşağı millileştirilmiş sayılır. Çünkü yüzde doksan dokuzu zaten yerli filim oynatıyorlar. Yerli filmin bir ikinci adı da millî filim. Bu konuda bir Karadeniz ilimizde geçen bir konuşma anlattılar:

Rize uşaklarından Dursun kahvede tavla oynamaktadır. O sırada Temel masanın kenarına ilişir.

— Nereden geliysun Temel?

— Sinemadan...

— Eyi mi idu daa?

— Eyi idu diyelum da eyu olsun!

— Hissi mu idu?

— Millî idu!

— Anlaşıldu daa!

ÇARŞAMBA :

Haftanın büyük müjdesi Doğu illerinde yeni bir petrol kuyusunun bulunması idi. Türkiyede istihsal edilen petrolün yarıyarıya artmasını sağlayacak bir kuyu açılmış.

Eğer çalışmalar böyle giderse, yakında Türkiye petrolü kendi kendisine yetecek bir düzeye gelecek. Bu da bizim için mutlu bir dönem olacak. Bunca kötü haberin içinde böylesine güzelim müjdeler de olmasa günler nasıl renklenir ve şenlenir! Namık Kemal «Vatan» kasidesinde:

Altı da bir üstü de birdir yerin
Arş yiğitler vatan imdadına...

diye haykırıyordu. Yerin altının da üstünün de bir olmadığı şimdi şimdi belli oluyor.

Bektaşiye:

— Kıyamet günü dünyanın altı üstüne gelecek... demişler.

Hiç umursamamış Baba Erenler:

— Gelsin, demiş, belki altı üstünden iyidir.

6000 Yunan uyruklu Rum daha yurt dışı edilecek! — Gazeteler —

Şu topraklarımızın altında yatan değerleri bir üstüne çıkarabilsek, galiba her şey düzelecek.

PERŞEMBE :

Nadir Nadi Cumhuriyette son yirmi beş yılın panoramasını «Perde Aralığından» adı altında bir seri yazıyla çiziyor. Zevkle okunan güzel yazılar birbiri peşinden gidiyor. Nadir Nadi'nin müzik sanatına olan ilgisi ve merakı kendisini yakından tanıyanlarca bilinir. Bu musiki sevgisi, yazılarına da aksetmiş.

Bir gün Şair Melih Cevdet Cumhuriyete gitmişti. Nadir Nadi'nin odasında sohbet edilirken:

— Nadir bey, yazılarınız çok güzel ama okuyucularınızın bir şikâyeti var.

— Nedir o?

— Yazıları okurken Nadir Nadi ile beraber pek sık konsere gidiyoruz... diyorlar.

Nadir Nadi gülerek:

— Daha da gideceğiz... dedi.

Nitekim musiki ile siyaset «Perde Aralığından» hiç eksik olmuyor. Nadir Nadi çok iyi başyazardır ama, bir amatör müzisyen ve politikacıdır. Nitekim geçen yıl radyoda bir keman konseri verdi, bu yıl senatör olarak parlâmentoya girdi.

Peki bunun amatörlüğü kaldı mı? diyenler bulunursa haber verelim ki konser bir sefere mahsus, senatörlük de Cumhurbaşkanlığı kontenjanından... Demek ki her ikisinde de profesyonelliğe daha çok var.

CUMA :

Hür Sosyalist Partisi lideri Fıstıkçı Cahit Topgülle'yi tanımayan yoktur. Gazetelerin yazdığına göre Cahit Topgülle'nin evini hırsızlar soymuşlar.

Futbol maçlarında kale direklerine tırmanarak basın toplantıları yapmakla meşhur liderin Sarıyerdeki gecekondusunu soyan onbeş, onaltı yaşlarında iki hırsız **demişler ki:**

— Topgülle'nin siyasî fikirlerini beğenmiyorduk; evini bunun için soyduk...

Siz gördünüz mü Cahit Topgüllenin talihsizliğini, öteki politikacıların açıkgözleri halkı soyarken, bizim fıstıkçı liderin kendisi soyuldu.

Topgülle'nin her işi ters, eloğlu para yapmak için siyasete atılıp keseyi doldururken, o, eldekini de çaldırdı.

Hırsızlar siyasî kanaatlerini beğenmedikleri liderleri soymağa kalkarlarsa memlekette demokrasinin bir başka türlüsü başlıyacak demektir. Fıstıkçı Cahit bu işe ilk örnek olan kişi... Darısı öteki liderlerin başına!

CUMARTESİ :

İzmir Amerikan Kız Lisesinin öğretmenleri ve öğrencileri bir Anadolu gezisine çıkıp binlerce kilometre yol almışlar. En beğendikleri yer neresi olmuş bilir misiniz?

Van!

Bayılmışlar Van'a... «Masmavi göl, karlı Suphan, zümrüt ova, işte Van..» diyorlar.

Kafile Başkanı Amerikalı öğretmen:

— Güneşin bu kadar sihirli batışını dünyanın başka hiçbir yerinde görmedim... demiş.

Bakınız bizim mahrumiyet bölgesi saydığımız, Şark hizmetinde katlandığımız Van bazı kişilere nasıl görünüyor??

Van gerçekten güzeldir. Ama bizim kolej öğrencilerini orada birkaç yıl yaşamağa dâvet etsek acaba ne derler?

Anadoluya bir renkli resim gibi bakmak var; bir de yaşama şartlarını hesaplamak var. Sırf tabiat güzelliği karın doyurmuyor. Tabiat güzelliğine insan eli katılmadı mı, hiçbir ülkenin güzelliği para etmiyor.

Güzellikler ülkesi Van, mahrumiyet ülkesi olmaktan kurtulmalıdır.

PAZAR :

Dünya sanayiinde Amerika birinci geliyormuş, ama küçük makine sanayiinde de Japonya birinci. Amerika da, Avrupa da, Japonya ile bu konuda başa çıkamıyor.

Japonların küçük ve ince şeyleri sevmeleri ve yaratmaları geleneksel bir marifetleri... İncecik, küçücük minyatürler, vazolar, yelpazeler, paravanlar ve şiirler...

İşte şimdi de incecik ve küçücük fotoğraf makineleri, sinema makineleri, radyolar, teypler...

Japon şiiri denen sihirli ve küçücük inceliklere ne dersiniz? Bakın bir örnekle hatırlıyalım:

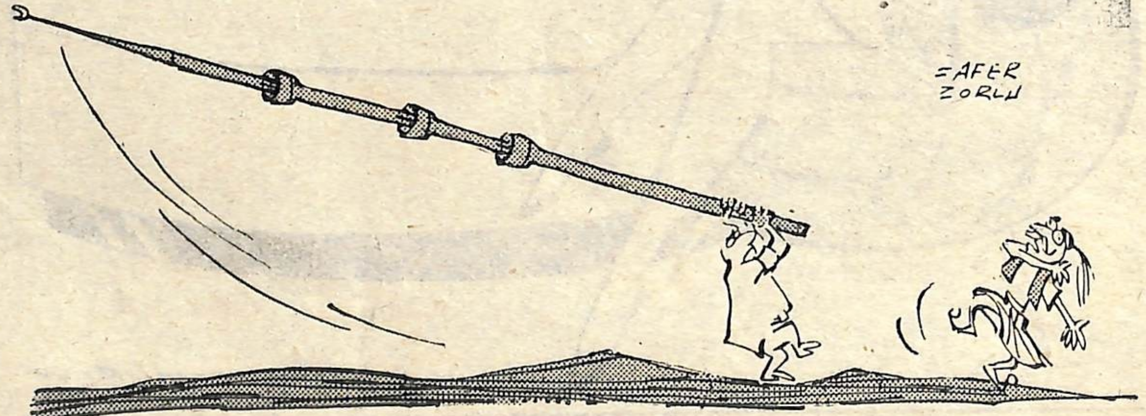
Eriğin çiçekli dalı
Kendini kıran adama
Uzatıyor kokusunu

Bir başkası:

Hizmetçi gittikten sonra
Yerdeki üç beş kâğıt kırpıntısında
Bir yalnızlık duygusu

Japon ruhu işte bu!.. Bu inceliği makine sanayiinin inceliğine aktarmak bir mucizedir.

İskeçe'de bir camiimiz bombalandı.. — Gazeteler —

Yazısız

Kültür

Son zamanlarda birdenbire parlayan kadın yıldızlardan birine, gazeteci sorar:

— Kaç yabancı dil biliyorsunuz?

Güzel yıldız gözlerini süzerek cevap verir:

— Sekiz dilden birer kelime biliyorum, o da benim işimi görüyor.

— Neymiş bu kelime?

— Evet...

* * *

Değil mi ya?

Adam, hıncahınç dolu otobüsün kapı ağzında kalmıştı. Biletçi,

— Beyim içeri girin, dedi. Sizin yüzünüzden kapılar kapanmıyor!

— Giremiyeceğim!

— Neden?

— Yer yok!

Biletçi çıkıştı:

— Herkes sizin gibi kapı ağzında dursaydı, sonra ne olurdu?

Yolcu cevap verdi:

— O zaman ben içerde oturacak yer bulurdum!

* * *

Balayı

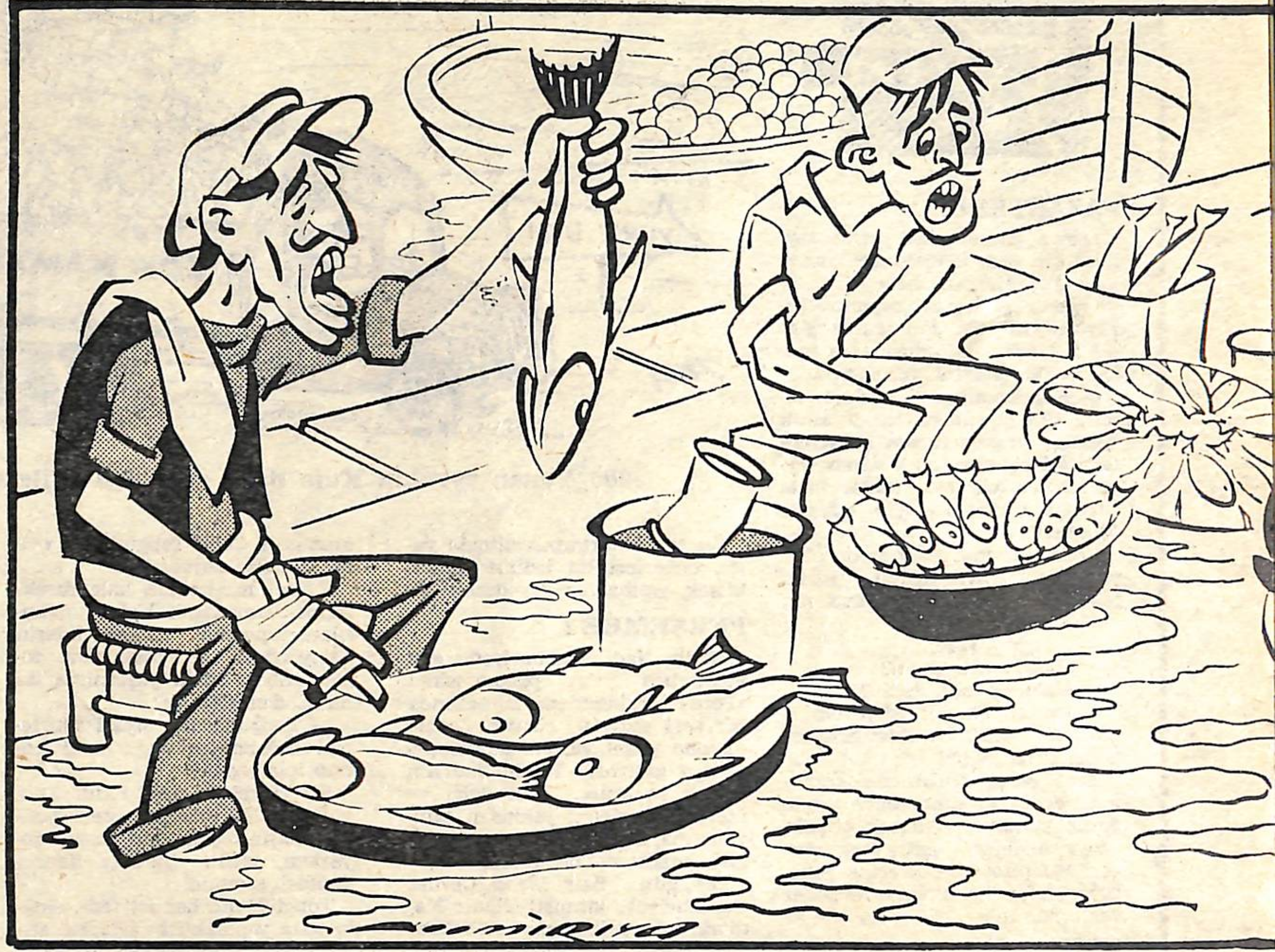
Yeni evlenen genç kadın annesine sorar:

— Balayı ne kadar devam eder anneciğim?

Tecrübeli kadın hemen karşılık verdi:

— Kocandan para istemediğin müddetçe devam eder..

Şehirden manzaralar: Ada

— Derya kuzuları

— Eski patronunuzdan niçin ayrıldınız?.. Çok mu sertti?..
— Evet... Sakalları çok sertti!...

Ne y

Gönül süremeyince zev
Çekilmek zorundadır i

Kimse suçlamamalı sik
Ayağı dolaşırsa hep ça

Her gün yeni bir liste,
Dar gelirli memurcuk

Geçinmiyorsa gelin ka
Damat her gün büyüye

Ön düsturları halkı ka
Belediye memuru tüm

Parası yok, işi çok şim
O tarafa ne yapsın, bu

«Emrinizdeyiz!» deyip
Köylü, şehirli, seçmen

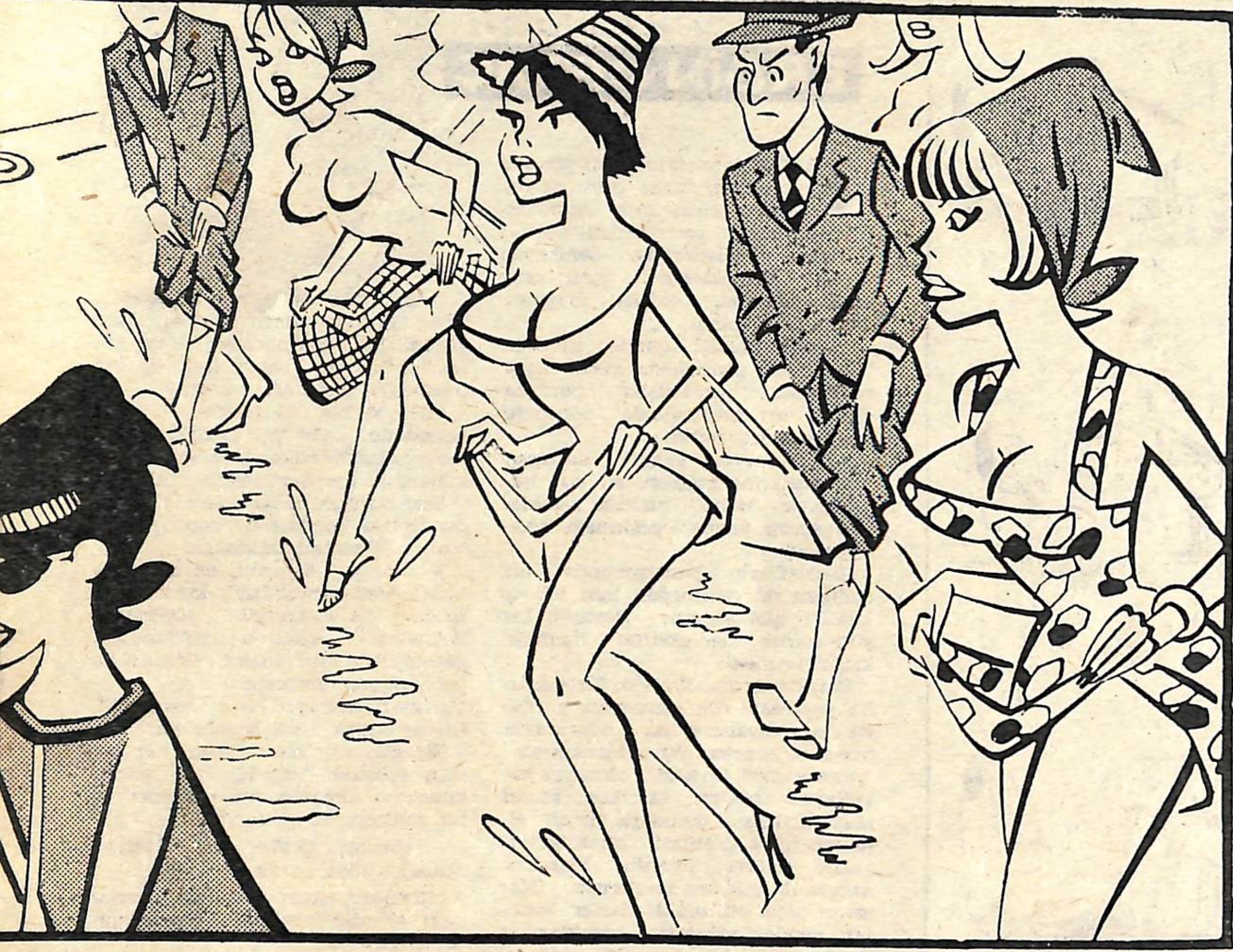
Çiftetelli çaldırıp, zeyb
Cazda adı çok geçen «

Monokini modası böyl
Bikiniler ne yapsın, Tu

Dünyası elden gitmiş n
İsrarla sokulmuşsa bir

Ben bu kadar söyledim
İçinde akıl yoksa kuru

apurundan köprüye çıkış!

lar, deryaaa!..

psın?

sefa ne yapsın?
afa ne yapsın?

k tökezliyeni
afa ne yapsın?

ay başka fatura,
masrafa ne yapsın?

na, görümceyle,
tilâfa ne yapsın?

amak olunca
afa ne yapsın?

şcan Âbinin,
afa ne yapsın?

ı ezen çoğaldı,
ca lâfa ne yapsın?

stenilince
Mustafa» ne yapsın?

ram ederse
, Yafa ne yapsın?

m Haremağası
fa ne yapsın?

liyen ârif gerek;
ne yapsın?..

Salâhattin KUTLU

Taksi

Bay H. D. arkadaşına anlatıyordu:

— Azizim, ben taksiye binmem..

— Fazla para gider diye mi?.

— Hayır sıhhat meselesi, şoförün arkasında oturunca başım dönüyor..

— Sen de orada oturma da şoförün yanında otur!..

— Onu denedim; bu sefer taksimetreye bakmaktan hem başım döndü, hem de canım sıkıldı.

* * *

Zavallı!

Şirret bir kadın, arkadaşına anlatıyordu:

— Bugün bir zavallıya elli lira verdim, adamcağız öyle memnun oldu ki..

Arkadaşı hayretle lâfını kesti:

— Elli lira mı verdin?.. Bu düpedüz israf, kocan bir şey demedi mi?

— Çok teşekkür ederim karıcığım, dedi.

* * *

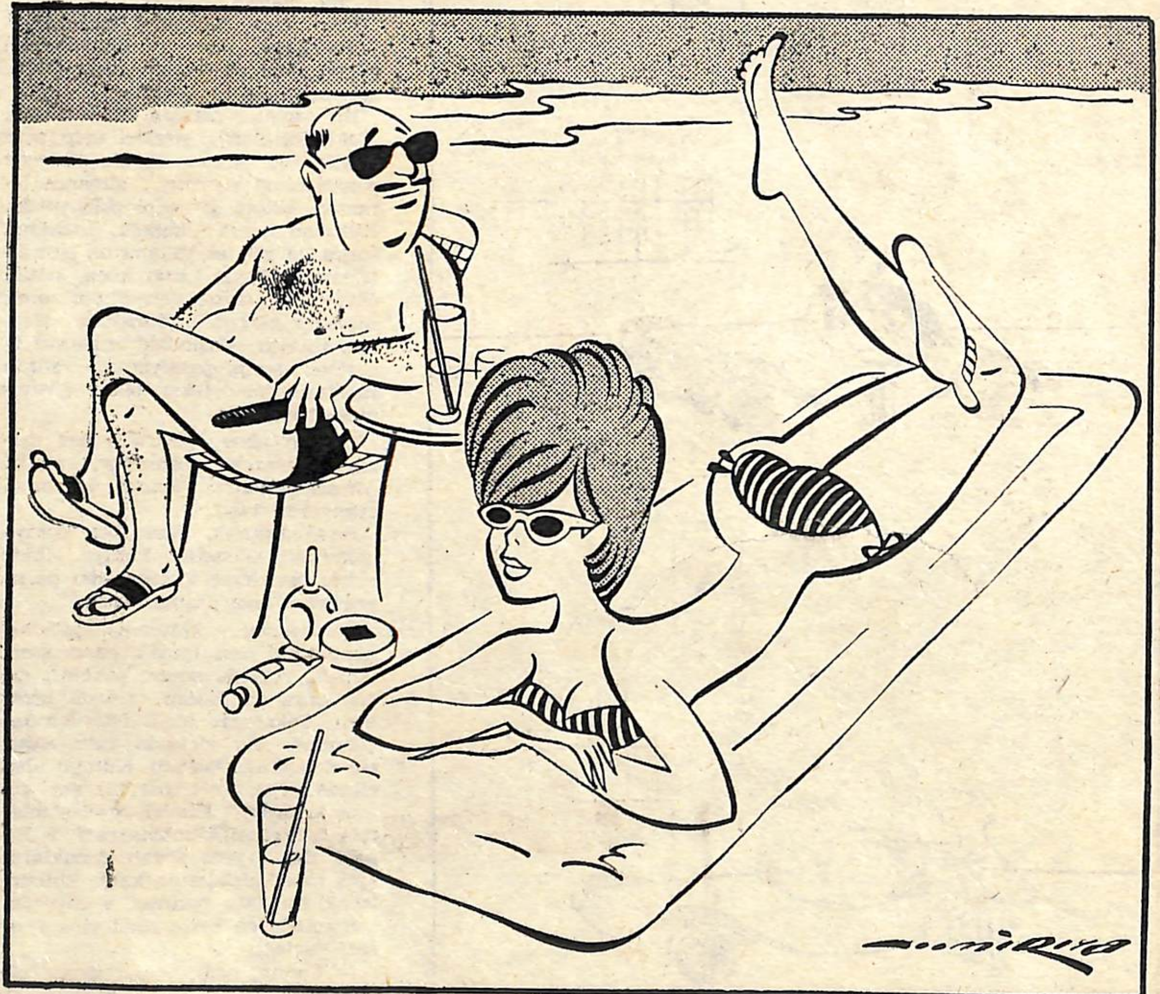
Marifetli köpek

Kovulan hizmetçi aylığını aldıktan sonra evin köpeğine beş lira fırlattı.

Buna sinirlenen bayan hayretle sordu:

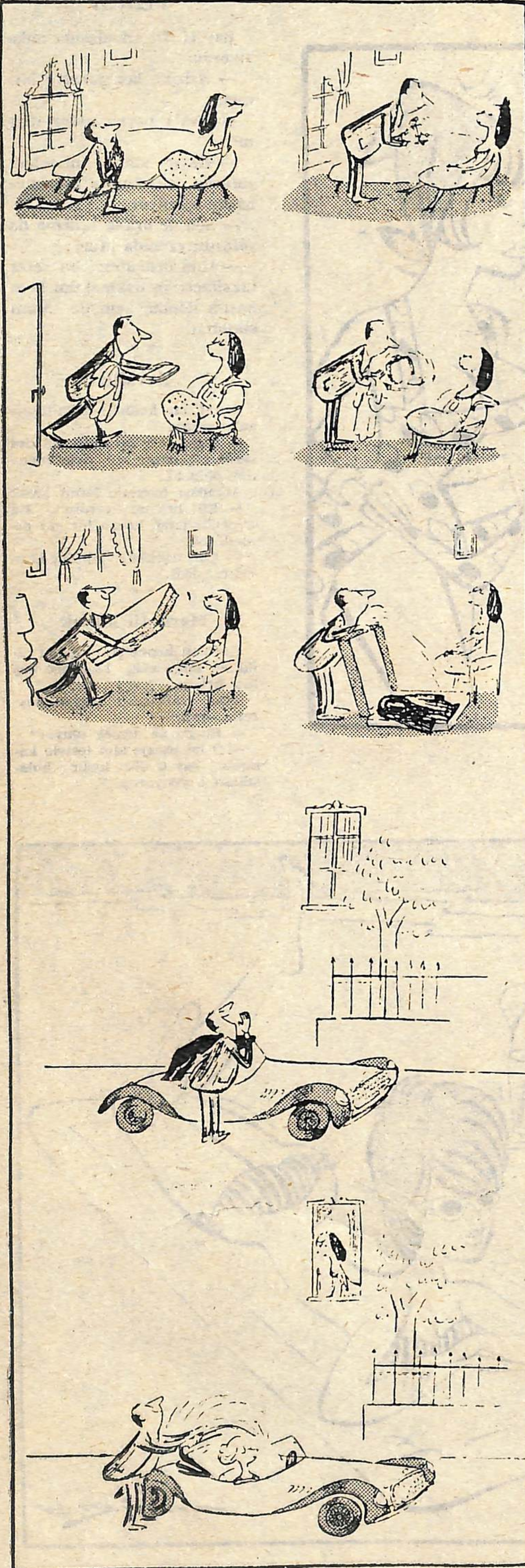
— Bu da ne demek oluyor?

— O bu parayı alın teriyle kazandı, bayan dört aydır bulaşıkları o yıkıyordu.

— Beşyüz bin lira vurmak kolay... Ama sonunda beş yıl yatmak var..
— Haydi şekerim, bir fedakârlık et de milyoner olalım!

Alman mizahından :

Yazısız hikâye

Harika Toz

Zoşçenko'dan: ERGİN ORTAÇ

BİZİM Gusseff'in pansiyonuna bir Alman turist geldi geçenlerde. Ama, öyle cebidelik, hırpani kılıklı turistlerden değil... Tertemiz elbiseleriyle, bembeyaz kolalı gömlekleriyle, gıcır gıcır ayakkabılarıyla, doğma büyüme Berlinli bir turist.

Almanın geldiği günden itibaren Gusseff'ler, pansiyonda kalan diğer müşterileri unutmuşlar, pervane gibi o turistin etrafında dönmeğe başlamışlardı sadece.

Karı koca tek kelime almanca bilmemelerine rağmen, el, kol işaretleriyle Berlinli turistin isteklerini sorup yerine getirmeğe çalışıyorlardı.

Gusseff'lerin pansiyonunda bir dediğini iki ettirmeden tam iki ay kontlar gibi yaşıyan Berlinli, bir gün aniden memleketine dönmeğe karar vermişti.

Bavullarını hazırlarken, fazla ağırlık yapmasın diye lüzumsuz gördüğü bazı eşyalarını da odasındaki masanın üzerine yığıp bırakmıştı.

Pansiyoncu Gusseff, almanın bavullarını aşağıya taşırken, karısı Madam Gusseff de odaya girmiş, almanın masa üzerinde bıraktığı eşyaları tetkik ediyordu merakla Amma da çok şey bırakmıştı... Masanın üstü irili ufaklı şişeler, kutular, gömlek yakaları, kazaklar, iç donları ve daha bir sürü ufak tefekle yığılmıştı.

Madam Gusseff, masanın üstündeki çeşitli eşyaya dalmış, almanın gideceğini filân unutmuştu çoktan... Kocası aşağıdan seslenmeseydi hiç ineceği yoktu.

Karı koca, Berlinliyi kapıdan uğurladıktan sonra, merdivenleri âdeta yarış edercesine çıkıp doğru almanın odasına koştular.

Bir yanda madam Gusseff irili ufaklı kutuları, şişeleri açıp açıp koklarken, kocası da bir köşede pantalonunu sıyırmış, almanın bıraktığı külotu giymeğe çalışıyordu. Külottan sonra kazağa, kazaktan sonra da gömlek yakalarına gelmişti sıra. Nihayet karı koca, bütün eşyayı teker teker denedikten sonra toplayıp aşağıya götürdüler. Hepsini misafir odasındaki masanın üzerine serip, pansiyonun bütün müşterilerine teker teker göstermeğe başladılar.

Gusseff eline geçirdiği her parçayı övünerek gösteriyor, «hâlis Alman malıdır» demeyi de ihmal etmiyordu tabiî.

Sıra yuvarlak, yassı bir kutuya gelmişti. Gusseff, kutuyu elinde evirip çevirirken içinden, «bu da ne acaba?..» diye düşünüyordu.

Pansiyoncu, kutunun içindeki pembemsi tozu önce parmağının ucuyla yokladı, sonra kokladı, daha sonra da dilinin ucuyla biraz tattı. Fakat bir türlü işin içinden çıkamadı. En sonunda kutu elden ele dolaşmağa başladı. Kutuyu alan elinde evirip çeviriyor bir şey yumurtluyordu... Kimisi, «yetişkinler için bir güzellik müstahzarı...» Kimisi de, «yeni doğan çocukların apış arası pişiklerine karşı kullanılacak bir talk pudrası...» diyordu. Sonunda en kesin sözü yine Gusseff söyledi:

— Canım, dedi, yeni doğmuş çocuğumuz yok ki talk pudrası olsun... Bu olsa olsa büyükler içindir. En iyisi ben bunu, her traştan sonra medenî bir insan gibi yüzüme sürerim.

Dediği gibi de yaptı Gusseff... Traş olduktan sonra her seferinde yüzünü güzelce pudraladı. Hem güzel bir kokusu vardı, hem de bir pembelik! veriyordu yüzüne.

Artık herkes Gusseff'e gıpta ile bakıyordu. Öyle ya, giydiği külottan yüzüne sürdüğü pudraya kadar kullandığı her şey Alman malıydı.

Ama doğrusu helâl olsun, Gusseff de hiç toz kondurmuyordu Alman malına. Fırsatını buldukça:

— Ooooh, diyordu, en sonunda bizim kötü mallardan kurtuldum, medeni bir insan gibi giyinmeğe başladım... Hele şu harika toz, gençleştirdi beni âdeta!.. Bitince ne yapacağım bilmiyorum.

Gusseff pudrayla bir ay idare etti. Bir ay sonra kutu boşalmıştı.

Bir gün çay hazırlarken, her zaman cebinde taşıdığı boş pudra kutusunu almanca bilen münevver bir müşterisine gösterdi...

— «Şunun üstünde ne yazıyor acaba?..» diye sordu.

Münevver adam, kutunun üzerindeki almanca yazıyı okuduktan sonra gülerek:

— «Pire tozu!..» diye cevap verdi.

Böyle bir cevabın karşısında başka biri olsaydı hayal kırıklığına uğrar, ezilip büzülürdü muhakkak. Ama, Gusseff gibi neşeli, her şeyi hoş gören, saf bir insan bunu da hoş karşılamıştı. Gülerek:

— «Şu Almanlar ne hârika şeyler icat ediyorlar!..» dedi, «demek bu toz, pireye karşı da koruyormuş insanı ha?..

Tevekkeli değil bir aydır hiç kaşınmıyorum. Diğer yanda zavallı bizim madamla çocuklar yenik içersindeler. Köpeğimiz Ninka da sabah akşam kaşınıp duruyor. Ama bende tek pire yeniği bulamazsınız... Helâl olsun şu Almanlara ne toz bulmuşlar be!..

Bir aydır rahat uyuyan Gusseff, şimdi tekrar pireleamiş, kaşınma faslı yeniden başlamıştı...

Çeviren :
Ergin ORTAÇ

Yeter artık

Jeanne kış sporları için St. Moritz'e giderken, kocasına da hafta sonunda gelip o'nu bulmasını sıkı sıkı tembih eder.

Mösyö Durand, kompartımanın kapısında görünür görünmez Jeanne boynuna sarılır:

— Sensiz geçen şu günler bitmek bilmedi der. Seni ne kadar çok özlediğimi bir bilsen sevgilim!...

Gece geç vakit karı koca oteldeki odalarına dönünce Jeanne, yüksek sesle sevgi tezahürlerine başlar:

— Nihayet gelebildin sevgilim! Gözlerime inanamıyorum!...

Tam o sırada yandaki müşterinin sesi duyulur:

— Yeter artık be! Her akşam, her akşam aynı şey!...

Âşık

Boniface, cazip hiçbir tarafı olmıyan, bir adınla evlenmişti. Ama bir gün onun da kendisini aldattığını hattâ ve hattâ sevgilisinin adını öğrendi.

O akşam rakibinin yolunu gözledi, onu bir bara sürükleyip, bir bardak cin içirdikten sonra:

— Her şeyi biliyorum, dedi.

— Neyi biliyorsunuz?

— Karımın âşığı olduğunuzu biliyorum. Ama bunun için bir skandal çıkarmıyacağım, yalnız bana onda bulduğunuz cazip tarafları söyleyin!...

Âşık iç geçirdikten sonra;

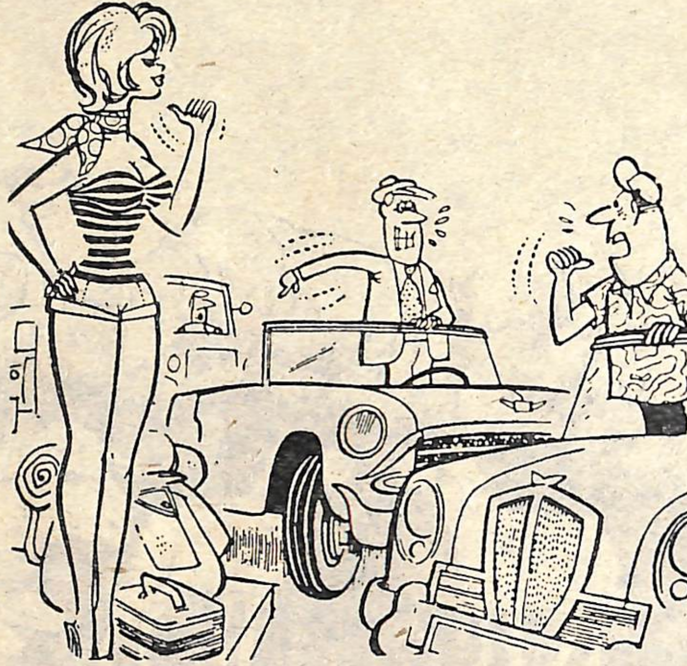
— Vallahi Mösyö Boniface, dedi, arıyorum, arıyorum...

* * *

Dâvet

Mac Gregor sevgili arkadaşı Mac Tavish'i apartmanında kabul eder. Bir müddet çene çaldıktan sonra, Mac Tavish şapkasını alır ve gitmeğe hazırlanır ama Mac Gregor onun yolunu keser;

— Yoo!... Katiyen olmaz, biraz serinleyelim, der sonra gidip pencereyi açar...

İkisi birden — Önce ben gördüm!..

Timsahlar

Bir grup Fransız mühendisi Afrika'nın ücra bir köşesine köprü inşa ediyorlardı. Bir gün grubun başkanı Paris'ten şöyle bir telgraf aldı:

— «Eskiden timsahlar tarafından yenen iki mühendisin cesetlerini yollayın!...»

Telâşa kapılan mühendisler hemen bir telgraf çektiler: «Bu korkunç kaza hakkında bize malûmat verin!»

Paris'ten birkaç gün sonra cevap geldi:

— «Bu kaza falan değil, timsahlar kasten yaptılar!!!.»

* * *

Hâtıra!

Alevler onların katına da sirayet edince Mösyö ve Madam Durand telâşla kapıdan çıkarlar. Tam o sırada Madam Durand kocasının kulağına eğilir:

— Sevgilim, der, biz bu kapıdan beraber çıkmıyalı yirmi sene oluyor!...

Ceza

Bourget gölünde «Balık Avı» mevsimi açılmadığı halde, Marius oltasını atmış bekliyordu. Bekçi Apostoli bunu uzaktan gördü ve sessizce yanına yaklaştı, sonra birdenbire:

— Ne o? Mösyö Marius dedi, balık mı avlıyorsunuz? Bu durumda size ceza kesmeğe mecburum!...

Tam o sırada Marius'te, uzun bir bekleyişten sonra, kocaman bir sazan balığı yakalamaz mı? Vaziyeti inkâr edemez ama, kendini temize çıkarmak için;

— Aman Mösyö Apostolis yanılıyorsunuz!...

— Nasıl olur? Gözümün önünde siz balık avlayın, sonra ben yanılayım!...

— Aa... a... Ben sadece sazana yüzme öğretiyorum!

Bekçinin şaşkınlıktan dili tutuldu, hiçbir şey söylıyemedi. Bundan istifade eden Marius;

— Görüyorsunuz ya dedi, bana haksız yere ceza kesecektiniz!

— Ama gene de ceza kesmek mecburiyetindeyim, Mösyö Marius, üzülerek bildiririm.

— Ama niçin?

— Göle çıplak girmek, bildiğiniz gibi yasaktır, sizin talebenizin de mayosu olmadığı için...

— Beni tanımadınız mı?.. Geçen kış, iki daktilo yanlışı yüzünden işime son vermiştiniz!

* * *

Yem!...

Çinli Titu, Maurice ve Tintin, üç Cinzano şişesinin karşısına oturmuşlar, hararetle, kullanılacak en iyi balık yemleri hakkında tartışıyorlardı:

Tintin;

— Ben solucan kullanırım! dedi.

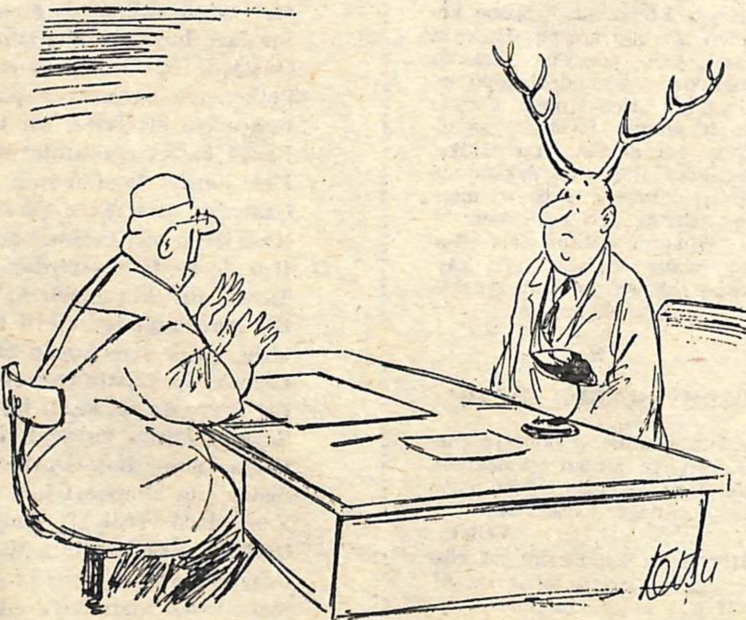
— Aptal! dedi Titu, solucan pistir, halbuki sinek!... Hem temizdir, hem de balık için çok caziptir, bir dene de gör!...

— Öyleyse sun'i sinek kullanmak iyidir!..

Buraya kadar, konuşmalara hiç katılmayan ve müstehzi bir şekilde gülmekle yetinen Maurice'e arkadaşları,

— Ya sen? dediler, nasıl avlanıyorsun? Anlat bakalım!...

— Ben dedi Maurice, balıkçıl cam ne çekerse onu alsın diye, oltanın ucuna 50 frank koyuyorum!...

— Başımda daima bir ağırlık hissediyorum...
— Vehim, vehim... Hiçbir şey yok başınızda!

— İsveç'e gidelim dedim, çok soğuk dedin.. Mısır'a gidelim dedim, çok sıcak dedin.. Seni nasıl memnun etmeli bilmem!

Teşekkür ederim!..

Antoinette'le Lucienne, Champs Elyséedeki lüks kahvelerden birinde Aubonnet'lerini yudumlarken, Lucienne;

— Sana, çok üzülerek, bir şey söyliyeceğim dedi, seni muhakkak ikaz etmem lâzım!

— Ne hakkında?...

— Geçen gün kocanı çok güzel, esmer bir kadınla beraber gördüm!!!...

Antionette omuzlarını silkti:

— Hiç de üzülmedim!

— Ama «Commerce» otelinden kolkola çıkıyorlardı...

Antoinette arkadaşına doğru eğildi; ;

— Çok teşekkür ederim Lucienne'ciğim, dedi, beni her an kocamla karşılaşmaktan kurtardın!...

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Edebiyatta Mizah

Bozulan mısra

ABDÜLHAMİD'in saltanatının son yıllarında bir ara bir kuyruklu yıldızın dünyaya çarpacağı söylentisi çıkmış, bu konuda çeşitli yazılar yazılmıştı. Zamanın hicivci şairi Eşref de bu yıldız hikâyesini fırsat bilenlerdendi. Güya bu kuyruklu yıldız meselesini anlatan bir dörtlük yazmış; dörtlüğün son mısraını:

«Mukaddermiş harabisi bu mülkün çünki Yıldızdan»

Şeklinde bağlıyarak, yurdun Yıldız Sarayı yüzünden batacağını ima etmişti.

Dörtlük çabucak yayıldı; bazı gayretliler tarafından hemen padişaha da jurnal edildi.

O sırada İzmir'de saraya bağlı bir araştırma komisyonu bulunuyordu. Komisyon, Kırkağaç'ta kaymakam olan Eşref'i acele İzmir'e çağırttı; başkan, Vali Kâmil Paşa'nın huzurunda, şairi sorguya çekti:

«— Efendi; siz padişahımızın aleyhinde bir manzume yazmış, sonunu da yurdun Yıldız yüzünden batacağı şeklinde bağlamışsınız, ne dersiniz?»

Tehlike büyüktü. Eşref, durumu kurtarmak için tevil yoluna saptı:

«— Efendim, diye cevap verdi. Gerçi benim yıldız konusunda bir dörtlüğüm vardır ama bu, son zamanlarda sözü edilen kuyruklu yıldız hakkındadır. Son mısraı ise sizin duyduğunuz şekilde değildir. Benim dörtlüğümün son mısraı:

«Mukaddermiş harabisi bu mülkün çünki Yıldız'dan»

Şeklinde değil:

«Mukaddermiş haribisi bu dünyanın o yıldızdan»

Şeklindedir. Onu sizlere ileten kara ağızlılar, benim asıl mısraımı böylece bozmuşlarsa benim bunda ne suçum olabilir?»

Komisyon başkanı, bu savunmaya inanmıştı. Eşref yakayı kurtardı. Biraz sonra vali ile kaymakam başbaşa kalınca, Kâmil Paşa Eşref'e döndü:

«— Ulan kerata; dedi. Biliyorum ki asıl senin olanı o birinci mısradır; onu bozan falan yoktu. Kendini kurtardın ama asıl mısraının da anasını belledin..»

Özür

MİZAH edebiyatımızda Süleyman Nazif'le bir arkadaşına maledilen bir fıkra vardır:

Birinci Dünya Savaşının karanlık, kötü ve bunalımlı yıllarında, bir gün bir arkadaşı kendisine:

«— Gözlerim çok zayıfladı; artık dünyayı göremiyorum.»

Deyince, Süleyman Nazif, arkadaşını:

«— Gam yeme birader; dünyanın da bakılacak suratı kalmadı zaten...»

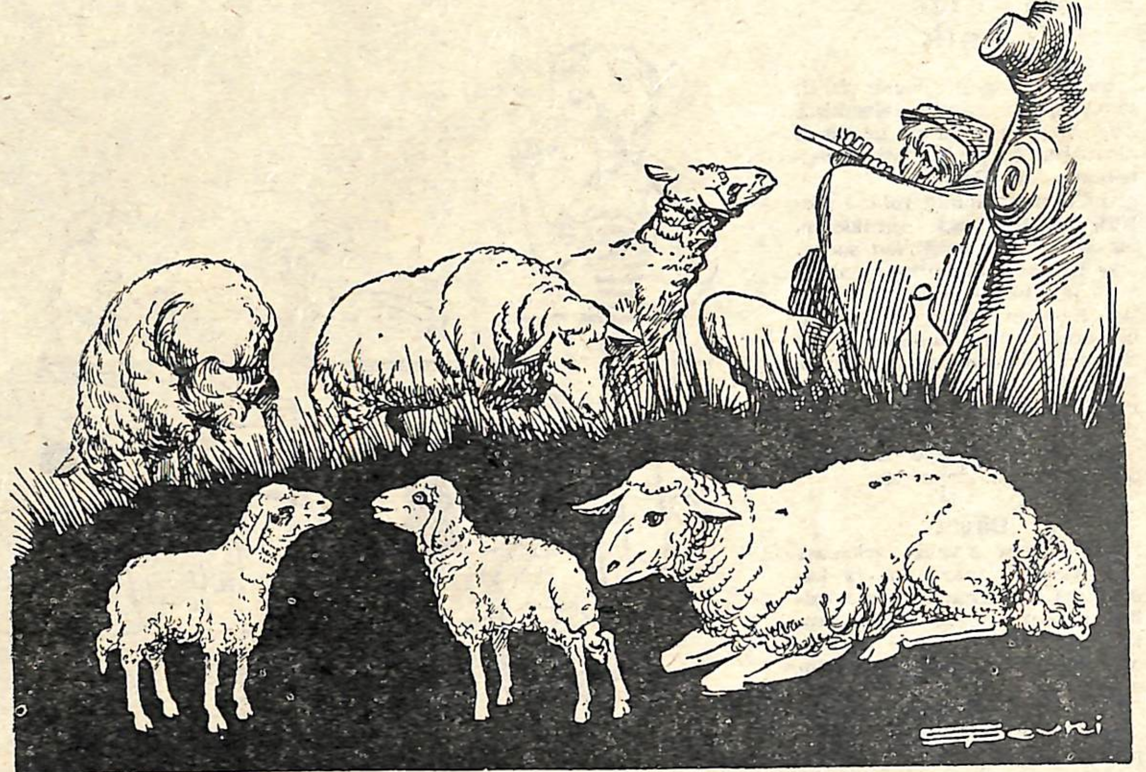
Sözleri ile teselli eder.

Oysaki bu konuşma, Süleyman Nazif'le bir arkadaşı arasında değil, on yedinci yüzyıl şairlerinden Bursalı Mustafa Cenani Efendi ile arkadaşı Kefeli Hüseyin Efendi arasında geçmiştir.

Mustafa Cenani Efendi; daha pek ihtiyarlamadan önce de gözlerinden şikâyetçiymiş. O zaman şimdiki gibi numaralı gözlükler de bilinmediğinden, biçare şair herhangi bir şeyi görmekte, hele yazıları okumakta eni konu zorluk çekermiş.

Bir gün arkadaşı Kefeli Hüseyin Efendi ile birlikte oturuyorlarmış. Birden azılı bir rüzgâr çıkmış; tozu dumana katarak esip savurmuş. Bu arada Kefeli Hüseyin Efendi'nin gözüne kocaman bir çöp kaçmış. Hüseyin Efendi, can acısıyla, Mustafa Cenani'den gözündeki çöpü çıkarmasını rica etmiş. Cenani Efendi, en iyi niyetiyle, işe girişmiş; bir dakika, iki dakika, üç dakika, dört, beş dakika uğraşmış, uğraşmış. Nihayet, mahcup mahcup, geri çekilirken:

«— Kusura bakmayınız efendim; demiş. Vallahi bütün gayretime rağmen ne çöpü bulabildim, ne de gözünüzü...»

— Millî Kalkınma Partisi üyeleri geçen hafta toplanıp kuzu yemişler...
— Maşallah, ne çabuk kurd oldular!

ÖZDEYİŞLERDE MİZAH:

Edebi eserler bir poliçeye benzerler; çoğu zaman içindekilere göre değil de üstlerindeki imzalara göre değer kazanırlar.

Volter

Hilekârlar kendilerini saf göstermeğe çalışırlar, saflar ise hilekâr görünmeğe özenirler.

Bruntiyer

Bazı insanlar huzur ve saadeti burunları üzerindeki gözlüğü aradıkları şekilde ararlar.

Güstav Duruz

Eski Şiirde Mizah

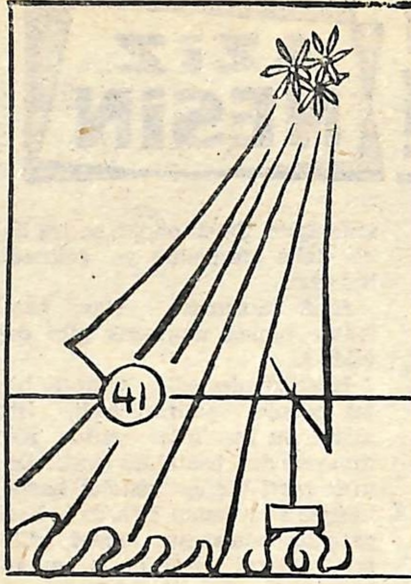
Bizim Ev

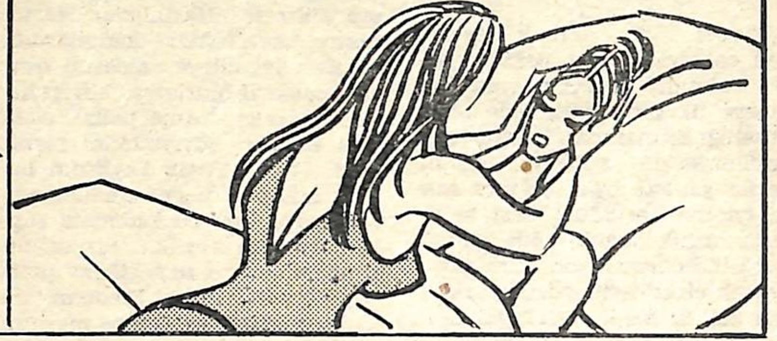
Fazıl Ahmet Aykaç'ın bundan kırk yıl önce yazıp yayınladığı «Bizim Ev» adlı manzume, eski Türk şiirinin en güzel örneklerinden biridir.

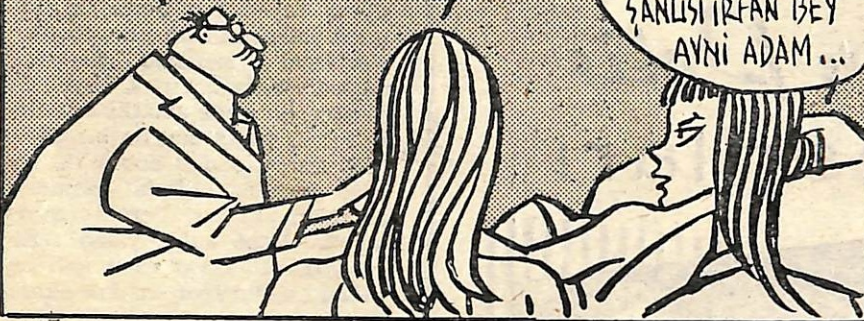
Kanlıca'da geçirirdik her vakit biz her yazı,
Otuz sene kadar oldu zannederim en azı.
Vardı orda eski püskü bir küçücük evimiz,
Ben ev dedim; siz mamafih ne derseniz deyiniz!
Kırık dökük bir kulübe, kısacası bir kümes,
Her tarafı sallanırdı alsak hızlı bir nefes.
Sıvaları, boyaları bağlamıştı kabuklar
Odalarda bile bazan dolaşırdı tavuklar.
Fethederek çatımızı kaplan gibi kediler,
Bahçedeki civcivleri bir gün bütün yediler.
Başka başka makamlardan mırnavlardı her biri,
Hele komşu bostancının vardı ki bir tekiri;
Çakıcı'ya hırsızlıkta çıkarırdı belki taş,
Kedi değil baş belâsı, sanki koca bir apaş!.
Ben de hayli haşarıydım, Allah için, o zaman
Tavuk, ördek rastgelene çektirirdim el'aman.
Bir gün fakat isyat etti bütün babahindiler,
«Glu, glu..» diye koşup ta tepeme bindiler.
Leğenlerde yüzdürürdüm sandal yapıp kabaktan
Bir kerre de, az kaldı ki, düşüyorudum saçaktan.
Saysam bütün bu şeyleri zaten gelmez adede,
Fakat bunlar boş lâkırdı, biz gelelim sadede:
Seller gibi akan evi bilmem nasıl bir büyü,
Yangınlara verdi bir gün; tekmil sildi, süpürdü.
Ondan sonra haminnemin gözü oldu bir oluk,
Ocağımız yanar yanmaz çünkü biz de kül olduk.
Mahalleden mahalleye ede ede seyahat,
Ne can kaldı eşyamızda, ne de kılık kıyafet.
İşte şimdi zaman zaman biz o evi anarız,
Geçmiş günü hatırlarız, için için yanarız.

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN- ADNAN TAHİR
ÇİZEN- TURHAN SELÇUK

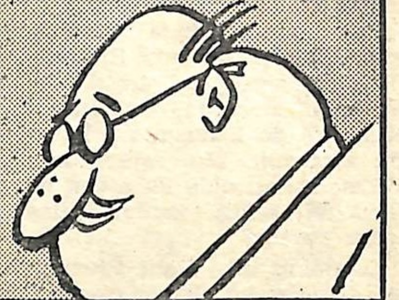

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 34 —

Eveeet... Bu Yırtık Leylâ'yı ben çok iyi bilirim, eskiden güzel kadınmış doğrusu. Ama hastaneye ilk düşüşünde bile artık güzelliği kalmamıştı. Yalnız, cami yıkılmışsa da mihrap yerinde derler ya, işte öyle... Sonra sonra iyicene bozuldu. Sesi kalınlaştı, boğuk boğuk, âdeta hırıldar gibi konuşuyordu. Çirkinleşti de, çok çirkinleşti, yüzüne bakılacak hali kalmadı... Halbuki eskiden hastaneye yattı mı, nah böyle ziyaretçisi gelirdi. Bizim burasını belki de bilmezsiniz, piyasası yüksek, güzel bir sermaye kadın düştü mü buraya, ev işleten kadınlar o sermayeyi birbirlerinden kapmak için yarışa girerler: Senin evinde çalışacak, benim evimde çalışacak diye... Yırtık Leylâ'yı paylaşamazdı mamalar. Her gün hediyeler getirirler, paralar verirler. Çook gönlü gözü tok bir kadındı neme lâzım. Kendisine ne gelirse hepsini dağıtırdı burdakilere. Hastabakıcılara, hademelere filân bol bahşiş verirdi doğrusu...

Sonra çok kültürlü kadındı haaaaa... Birkaç lisan bilirdi beyim. Bizim buranın doktorlarıyla Fransızca konuşurdu ki, doktorlar onun Fransızcasına cevap vermekte âciz kalırlardı. Demek efendim, yüksek bir aileden kadın... Eee, düşmez kalkmak bir Allah... Biz burda çok şeyler gördük beyim... İnsan ne oldum dememeliymiş, ne olacağım demeliymiş...

Az müsaade edin, ben size eski defterlerden onun kaydını bulurum şimdi. Halit Efendiiii! Bana geçmiş üç senenin giriş defterlerini getirir misiniz?

Fakat, son gelişinde çok düşkündü, birden çökmüş. Hiç geleni gideni, ziyaretçisi olmadı. Öyle sessiz dururdu bir başına. Kimseyle de konuşmaz. Fakat bir kızdı mı, hiç zaptolmaz... Birkaç vakası oldu da ordan bilirim. Bir koğuş kadını, önüne katar kovalar.

Getirdiniz mi Halit Efendi... Bu defterlerden birinde olacak... Bakalım... Şimdi buluruz. Az müsaade edin... Hah işte, ben söyledim size. Okuyorum defterden: «Hakikî hüviyeti malûm olmayıp ve kendi ifadesine göre nüfus cüzdanı ve nüfus kaydı da bulunmayan ve ahlâk zabıtası sicilinde ve muhitinde Yırtık Leylâ ve nam-ı diğer Yamalı Leylâ namı ile maruf sabıka-i mükerrere eshabından olup, polisçe tanzim olunan zapta ve merbut fezlekeye göre, ... tarihinde, gece saat 2,30 da Taksim gezisi parkındaki ağaçlar arasında bir erkekle uygunsuz vaziyette görülerek bekçiler tarafından derdest edilip ahlâk zabıtası ekibine teslim edilen...»

Hakikî hüviyeti malûm değil. Vallahi ben size bir şey söyliyeyim, bu türlü vakalar çok olur burda. Ahlâk zabıtasının yakalayıp Zührevî Hastalıklar Hastanesine sevk ettiği kadınlardan bazıları iyi aileye mensup olur veyahut evli olurlarsa hüviyetlerini gizlerler. Ama polis nasıl olsa onların hüviyetlerini tesbit eder. Fakat Yırtık Leylâ'nın hakiki hüviyeti tesbit edilemediğine göre, ben bu kadından şüpheleniyorum beyim... Siz de mi şüpheleniyorsunuz? Belki polis o sebepten arıyor. Efendim, bu kadın yüksek sosyeteye mensup asil bir familyadan olmalı. Ailesi bilinmesin diye hüviyetini gizliyor. Belki de bu yollara düştü diye ailesi reddetmiştir, kimbilir... Çünkü beyim, o kadar kül türlü bir kadın başka türlü bu yollara düşemez.

Bakın burdaki son vakasını anlatayım. Zaten ondan sonra da bir daha görmedim ya, gelmedi buraya...

Hâlâ hatırımda... Nasıl hatırımda olmaz, unutacak gibi değildi ki...

Hastanemize onüç yaşında bir kız çocuğu getirmişlerdi. Bir adam bu kızı iğfal etmiş. Kiz muayenede hastalıklı çıktı. Demek herif bir de üstelik hastalıklıymış, aşılamış kıza da... Kızı yatırdık hastaneye, tedavi ediliyor. Yırtık Leylâ da o zaman hastanede.

Kız küçük ama, güzel bir kız... Böyle güzel bir kız düştü mü hastaneye kadın simsarları onları hiç kaçırmaz. Para verirler, yardım ederler, bakarlar ki kıza sonradan hastaneden çıkınca kızı ellerine alıp çalıştırsınlar.

Yırtık Leylâ, bu küçük kızı yanına aldı, onu koruyor. Hattâ o zaman benim kulağıma geldiğine göre, kızı işletecekmiş de, ondan himaye ediyormuş. Ne yalan söyliyeyim, ben de inandım. Çünkü bu fahişeler yaşlanıp da kendileri çalışamaz olunca, yanlarına böyle bir kız alır, onu çalıştırıp sırtından geçinirler.

Sonra, o size anlatacağım cinayet olunca anladık ki, hiç de öyle değilmiş. Biz işin aslını sonradan küçük kızdan öğrendik. Yırtık Leylâ, kıza demiş ki, bilmem yalan bilmem doğru, ben size kızın o zamanki ifadesini naklediyorum... Yırtık Leylâ da eskiden bir evde evlâtlıkken, daha küçük yaşta onu da bir herif iğfal etmiş, ondan sonra da sokağa düşmüş... Kıza, başından geçenleri anlatıp ders verirmiş hergün. Bana kalsa yalan... Kızın gözünü korkutmak için bu yalanı uyduruyor ki, kız aklını başına toplasın da, kadın simsarlarının eline düşmesin. Yırtık Leylâ da öyle evlâtlık hali filân yok. Evet edepsizliğine gayetle edepsiz ama, oturup doğru dürüst konuşunca da haza hanımefendi... Ne diyorum size, birkaç ecnebi lisanına vâkıf kadın... Hiç öyle evlâtlık olur mu? Güya kıza anlattığına göre, bir köylü kızıymış da, üveği anasının yüzünden onu babası bir doktora evlâtlık vermişmiş... «Köyümün adını bile bilmiyorum, yalnız evimizle bir de evin arkasındaki meşe ağacı hâlâ gözümün önünde» dermiş. O cinayetten sonra kız anlattı bunları bize...

Bir gün akşama yakın saatlerdeydi. Kadınlar hastanenin bahçesinde geziniyorlar. Ben de gene odamdaydım. İki polisin arasında bir adam getirdiler, küçük kızı iğfal eden adam... Polisler kızla adamı yüzleştirecekler. Kızı çağırdık buraya. Kız adamı görünce ağlamaya başlayıp «Evet, beni iğfal eden bu adam» dedi. Zabıt tutuldu. Polisler adamı dışarı çıkardılar. Bir-iki dakika geçti geçmedi, dışardan bir feryat duyduk... Bir de pencereden ne baksam beyim, o Yırtık Leylâ var ya, iki polisin arasındaki herifi yakalamış, doğram doğram doğruyor. Herif feryat ediyor ki, feryadı göklere sığmaz... Hep birden dışarı koştuk. Yırtık Leylâ'yı zaptetmenin imkânı yok. Beyim o kadın, o sıska, has talıklı kadın, bir çelik beden olmuş, o iki polis, ve daha beş-on erkek, adamı elinden alamıyorlar.

(Devamı var)

Aşk ve Polis Romanları

* Bu romanlar rastgele yabancı eserlerden dilimize çevrilmedi.
* **Bu romanlar, dünya edebiyatını dolduran binlerce eser arasından titizlikle seçildi.**
* Bu romanları en usta kalemler, en güzel türkçe ile dilimize çevirdi.
* Bu kitaplar karton kapak, beş renkli kuşe gömlek içindedir. Tertemiz basılmıştır ve iplik dikişle dikilmiştir. Üç yanından kesilmiştir.
* **Bu kitaplar AKBABA YAYINEVİ neşriyatıdır.**
* **Her ayın birinci ve onbeşinci günü bir kitap çıkacaktır. Her kitap 5 liradır.**
* Birinci kitap: **KÖR ŞEYTAN** çıktı.
* İkinci kitap: **GEL EVLENELİM!**

UMUM DAĞITIM MERKEZİ : BATEŞ

(AK—172)

KAZAKLI KAZ

Ferdinand Langen'den: S. Aydınlık

VAKİT hayli gecikmişti, hızlı hızlı yürüyerek işimden evime dönüyordum. Hafifçe yağmur çiselediği için paltomun yakasını yukarı kaldırmıştım. Şu ilerdeki sokağı ve ondan sonraki meydancığı da geçersem eve varacaktım fakat sanki birden gök delinmiş gibi bardaktan boşanırcasına yağmur yağmağa başladı. Kendimi derhal genişçe bir saçak altına attım. Henüz oraya sığınmıştım ki, orta yaşlı şişmanca bir adam da büyük bir telâşla koşarak ayni saçağın altına girdi. Arkasından kovalıyorlarmış gibi bir hali vardı. Matrak olsun diye sordum:

— Birisinden kaçıyorsunuz galiba?..

— Evet! diye soluk soluğa cevap verdi ve yüzündeki ter ve yağmur karışımı ıslaklığı kurulamaya koyuldu. Ben ayni tonda tekrar sordum:

— Polis mi yoksa?

— Hayır, dedi, ev sahibem...

Bu defa alay değil işin aslını öğrenmek merakı ile:

— Ev sahibeniz mi? dedim, nasıl, ne diye?..

Endişeli bir şekilde cevap verdi:

— Ne diye olacak... Beni tutup yolmak istedi.

Hayretimi gizleyemiyerek:

— Nee.. diye haykırdım; sonra kendimi toplayıp:

— Yani, dedim, kirayı arttırmak istedi, yahut ödediğiniz yüksek ücrete mukabil önünüze ağza konulmaz berbat yemekler koydu... demek istiyorsunuz herhalde...

Başını salladı:

— Hiçbiri değil! Yoksa ne diye böyle hızlı kaçayım? Tam söylediğim gibi, beni tutup yolmak istedi...

Bir sigara yakıp iyice saçağın altına büzüldüm zira yağmur daha da hızlanmıştı. Şişman adama bakıp içimden «benimle dalga geçiyor» diye düşündüm.

Sanki ne düşündüğümü anlamış gibi:

— Hayır, vallahi şaka değil; dedi. Olanı biteni size anlatmak isterim, yalnız, acaba benim için de bir sigaranız var mı?

Bir sigara da ona uzattım, yakarken elleri titriyordu adamcağızın:

— Yılbaşından bir ay önce idi, diye başladı.. Erkek kardeşim memleketten bana kocaman bir kaz gönderdi...

Ben lâfını kestim:

— Çok nazik bir jest doğrusu!..

Ama o şiddetle başını sallayarak:

— Hiç de değil! dedi. Bir kere benim hiç kaz sevmediğimi bilir; sonra...

Biraz yutkundu ve ilâve etti:

— Sonra.. Henüz yaşıyordu üstelik...

— Kim?

— Kaz tabii Kardeşimden kocaman karton bir kutu geldi ve kutunun kapağını açar açmaz kocaman canlı bir kaz dışarı fırladı! Düşünün...

Hâlâ o anı yaşıyormuş gibi dehşetle titriyordu.

— Siz olsanız ne yapardınız? diye sordu.

Omuzumu silktim.

— Ben, dedi, bu gibi ahvalde yapılacak en iyi şeyi yaptım yani kazı ev sahibeme hediye ettim. Kadıncağız onu tahta bir kutuya yerleştirdi ve beslemeğe başladı, zira yılbaşına kesip yemeği tasarlamıştı. Kazı «Jakob» diye çağırmağa da başlamaz mı? Jakob benim ismimdir... Anlıyorsunuz durumu değil mi?

Ben gene omuzlarımı silktim.

— Yılbaşından iki gün önce kazı artık kesmek gerekiyordu. Fakat hayvanı beslediği müddetçe ev sahibem ona fena halde alışmış, sevmeğe başlamıştı. Kaza «Benim sevgili, küçük Jakob'cuğum» diyor, saatlerce kutusunun başında oturuyordu. Hasılı onu kesmeğe asla kıyamıyacaktı...

Ben tekrar lâfını kesip hikâyeye devam ettim:

— Bu küçük hizmeti de siz görüverdiniz tabii...

Ama bu sözler muhatabım üzerinde çok fena bir tesir yaptı. Dehşetinden bir adım gerileyip titreyen bir sesle:

— Ben bir sineği bile öldüremem, dedi, değil ki kocaman besli ve yağlı bir kazı...

— O halde kaz hâlâ yaşıyor?... diye tekrar sormaktan kendimi alamadım.

Dertli dertli yüzüme baktı ve hikâyesine devam etti:

— Benim kaldığım bu pansiyonda bir tıp talebesi de oturmakta idi. Kazı, acı çektirmeden öldürmek için tıbbî bir metod bildiğini ileri sürdü ve kazı gece eterli bir pamukla birlikte sıkıca kapalı bir kutuya yerleştirdi. Hakikaten ertesi sabah kaz kaskatı kesilmişti...

Tekrar dolu gözlerle yüzüme baktı; ben ise hislerine katıldığımı belirten bir baş işareti yaptım.

— Sonra, diye devam etti; ev sahibem ölü kazı bir güzel yoldu ve üzerinde hiç tüy kalmayıp tertemiz olunca onu pencerenin kenarına bıraktı ve güzel bir kaz kızartması tarifi bulmak üzere yemek kitabını karıştırmağa başladı. Kitaba iyice dalmıştı ki arkasında «rap, rap, rap..» diye bir ayak sesi duydu. Anlıyor musunuz böyle rap, rap, rap?..

— Hayır anlamadım! diye cevap verdim.

— Kaz eter tesiriyle sadece bayılmıştı.. dedi, açık pencere önüne konunca tekrar kendine geldi ve mutfakta her zamanki gibi gezinmeğe başladı. Düşünün yolunmuş çırılçıplak bir kaz ortalıkta dolaşıyor... Dayanılır gibi değil tabii...

— Peki, dedim, sizin ev sahibesi ne yaptı bunun üzerine?

— Dediğim gibi, yoluk bir kazı mutfakta dolaşırken görmek olacak şey değildi. Ev sahibem hemen ona kırmızı beyaz yollu güzel bir kazak ördü. Bu olaydan sonra kaz aramızda yaşamaya devam etti...

Sigarasının izmaritini sokağa fırlattı, yağmur hemen hemen dinmişti. Artık yola koyulmanın zamanı idi... Fakat adamcağız kolumdan yakalayıp telâşla lâfına kaldığı yerden devam etti:

— Bu akşam odamdan aşağı indiğimde ne görsem beğenirsiniz? Ev sahibem bir yün kazak daha örmüyor mu?...

— Eee?..

— Benim için, diye telâşla ilâve etti.. Kendi söyledi benim için olduğunu...

— Ne olmuş yani?.. dedim.

— Ne olmuşu var mı... diye tekrar telâşla lâfa girişti. Kırmızı beyaz yollu bir kazak, tıpkı ilki gibi...

Ben anlamıyarak yüzüne baktım. Karşılıklı bir an bakıştık, şişman adamcağız birden infilâk eden bir barut fıçısı gibi patladı:

— Anlamıyor musunuz? diye bağırdı... Ben kazımın âkıbetine uğramak istemiyorum, ben yolunmak istemiyorum... Een tüylerimi muhafaza etmek istiyorum...

Ve benim başka bir şey söylememi beklemeden kollarını iki yana açıp çırparak şişman bir kaz gibi iki yana yalpa vura vura köşeden kaybolup gitti...

Ah şu yakınlar

Yıllardanberi sağır olan M. Pol, geçenlerde bir işitme âleti satın aldı. Evine gidince hemen odasına kapanıp denedi. Çok güzel iyi işitiyordu.

İki üç gün sonra âleti aldığı dükkâna uğradı:

— Size teşekküre geldim, dedi. Aldığım âlet harika!.. Artık fısıltıları bile duyuyorum!

Satıcı gayet memnun:

— Sizinle konuşurken yorulmadıkları için, artık yakınlarınız çok memnundurlar...

M. Pol, kıskıs gülerek şu karşılığı verdi:

— Yoo! Onlara henüz bir şey söylemedim. Eskisi gibi koltuğumda oturuyor ve bir kelime bile söylemeden, bütün konuşulanları dinleyerek kafa sallıyorum.

Satıcı hayretle sordu:

— Affedersiniz ama bunu niçin yaptığınızı anlıyamıyorum..

— Ben ise, aksine çok şey anlıyorum. Onun için de, âleti aldığımdanberi vasiyetnamemi üç defa değiştirdim...

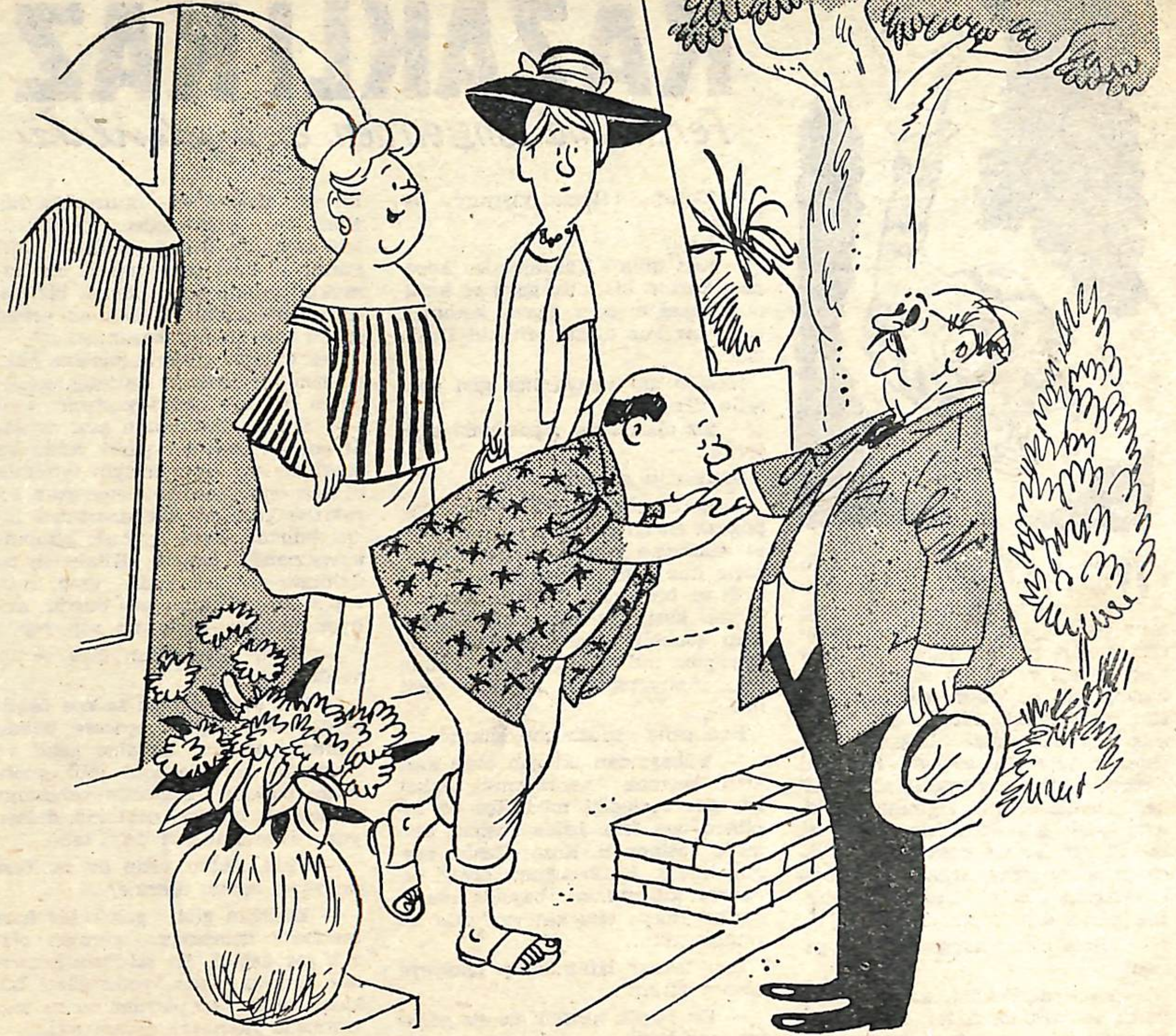

— Yaz ne güzel geçiyor, değil mi karıcığım?..

Dünya Karikatürleri

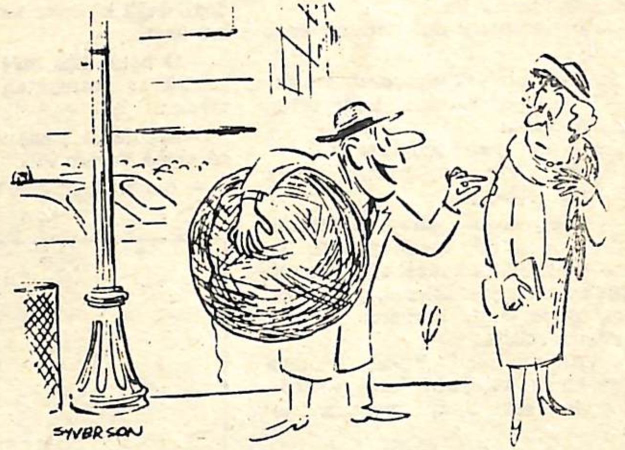
-LÜTFEN BİRDEN BEŞ-BİNE KADAR SAYINIZ, MAKİNENİZİ MUAYE-NE EDİYORUM!..

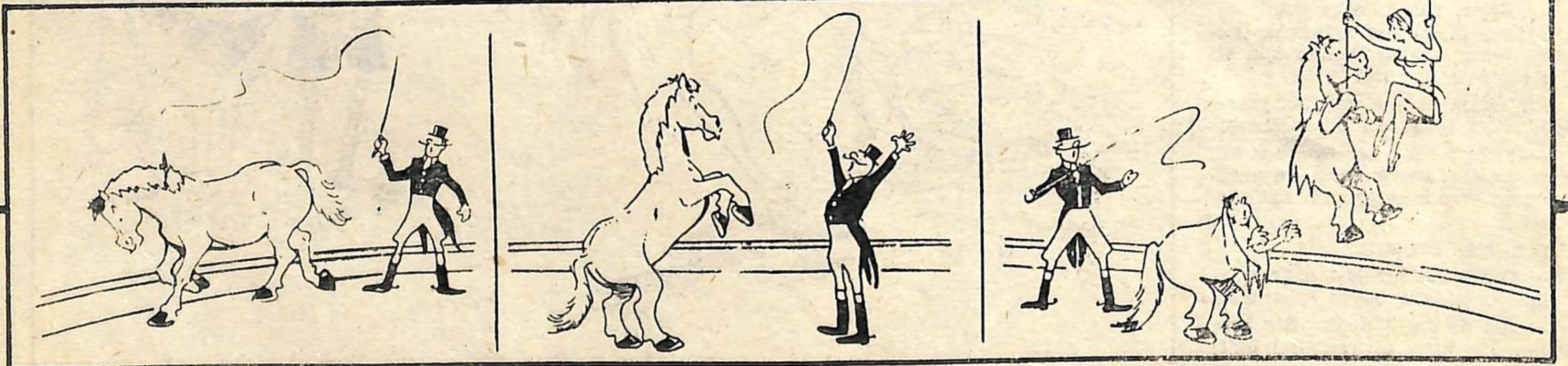
-KUSURUNA BAKMAYIN, BİRDENBİRE UYANINCA KENDİNE GELEMİYOR: SİZİ, REFİKANIZ SANDI'

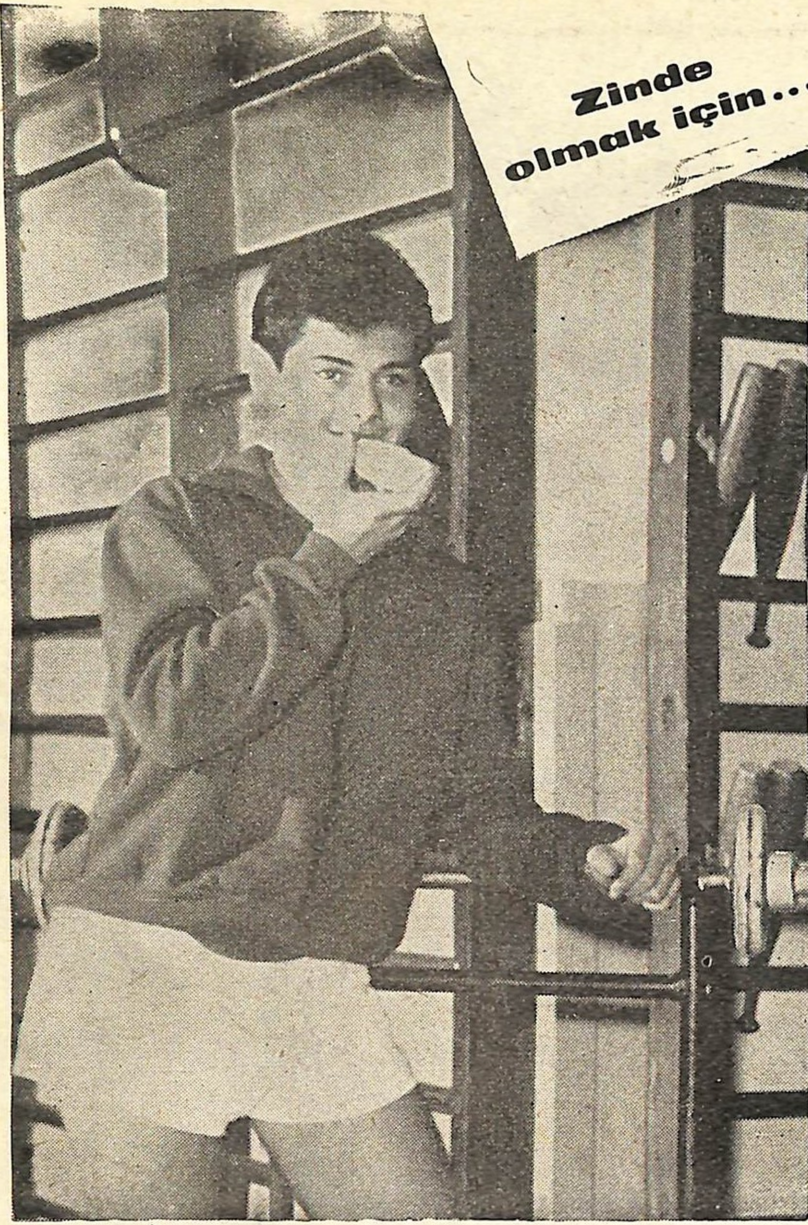
-ŞEKER YEMEYE DEVAM EDERSENİZ BEN DE SİZE FİLMİN SONUNU SÖYLERİM!..

-MÜSAADE EDER MİSİNİZ?

YAZISIZ...

...SANA'ya ihtiyacı var.

Günlerini hareket hâlinde geçiren gençler, kaybettikleri enerjiyi ancak bol SANA'lı ekmek dilimleri ile tazeliyebilirler.

SANA, ihtiva ettiği A ve D vitaminleri ve kendine has lezzeti ile, yalnız gelişme çağındakilerin değil; büyüklerin de severek yedikleri en faydalı gıdadır.

Sana

ağıza tat, vücuda sıhhat!

GRAFİKA

S. 289

(İlâncılık: 1906—173)

AKBANK'IN 1964 YILINDAKİ

2 MİLYON 150.000 LİRALIK

İKRAMİYELERİ

Şansınıza Şans Katacaktır

AKBANK

(AK—174)

REKLÂM. LARINIZ İÇİN

"BASIN İLÂN KURUMU"

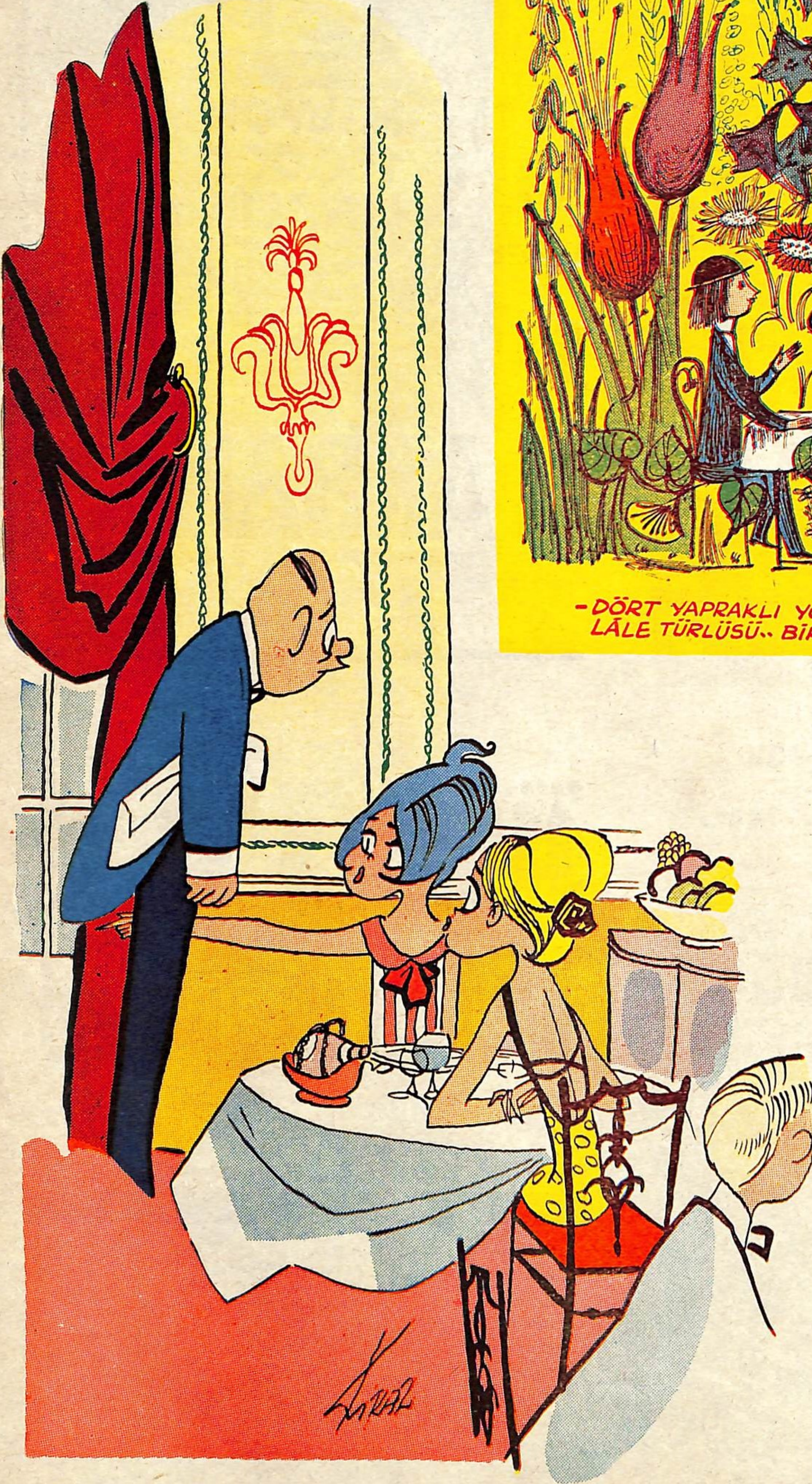
Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 15951—175)

– DÖRT YAPRAKLI YONCA SALATASI.. AY ÇİÇEĞİ, GÜL, LÂLE TÜRLÜSÜ.. BİR DE MEHTAP ŞARABI !

– NE EMREDİYORSUNUZ ?
– PATRONUN OĞLUNU !

– ÇİÇEKLERİM MİS KOKUYOR
MEYVALARIM BAL AKIYOR !..